

Försvarsmaktens budgetunderlag för 2012 med särskilda redovisningar
--

Innehållsförteckning

1	LÄGET I FÖRSVARSMAKTEN	4
2	PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR OCH ANTAGANDEN	4
3	POLITISK STRATEGISK INRIKTNING	4
3.1	OMVÄRLDSANALYS	4
3.1.1	<i>Europeiska säkerhetspolitiska trender och utmaningar</i>	<i>4</i>
3.1.2	<i>Utvecklingen i närområdet</i>	<i>5</i>
3.1.3	<i>Internationell krishantering</i>	<i>6</i>
3.1.4	<i>Förmågeutveckling av stridskrafter i västvärlden</i>	<i>7</i>
3.1.5	<i>Bilden av Försvarsmakten, internt och externt</i>	<i>7</i>
4	ÖVERBEFÄLHAVARENS PLANERINGSINRIKTNING	8
4.1	ÖVERBEFÄLHAVARENS BESLUT I STORT	8
4.2	MÅL FÖR VERKSAMHETEN	9
4.2.1	<i>Försvarsplanering</i>	<i>9</i>
4.2.2	<i>Insatser</i>	<i>10</i>
4.2.3	<i>Insatsorganisationen</i>	<i>11</i>
4.2.4	<i>Personalförsörjning</i>	<i>12</i>
4.2.5	<i>Ledningssystem</i>	<i>13</i>
4.2.6	<i>Logistik och materielförsörjning</i>	<i>14</i>
4.2.7	<i>Utvecklingsverksamhet</i>	<i>14</i>
4.2.8	<i>Internationellt samarbete</i>	<i>14</i>
4.2.9	<i>Varumärket Försvarsmakten</i>	<i>14</i>
4.3	ORGANISATION	14
4.3.1	<i>Krigsförband</i>	<i>14</i>
4.3.2	<i>Förbandsreserv</i>	<i>14</i>
4.3.3	<i>Basorganisation med skolor och centrum</i>	<i>14</i>
4.3.4	<i>Anmälan till styrkeregister</i>	<i>14</i>
4.3.5	<i>BG 14</i>	<i>14</i>
5	FÖRSLAG TILL MÅL FÖR VERKSAMHETEN PER VERKSAMHETSGREN	14
5.1	MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 1 – INSATSER	14
5.1.1	<i>Insatslinjal</i>	<i>14</i>
5.1.2	<i>Årsviss underlag</i>	<i>14</i>
5.2	MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 2 – UPPBYGGNAD AV INSATSORGANISATIONEN OCH BEREDSKAP	14
5.2.1	<i>Inledning</i>	<i>14</i>
5.2.2	<i>Arméförband</i>	<i>14</i>
5.2.3	<i>Marinförband</i>	<i>14</i>
5.2.4	<i>Flygvapenförband</i>	<i>14</i>
5.2.5	<i>Lednings- och underrättelseförband</i>	<i>14</i>
5.2.6	<i>Logistikförband</i>	<i>14</i>
5.2.7	<i>Hemvärnsförband</i>	<i>14</i>
5.2.8	<i>Specialförband</i>	<i>14</i>
5.3	MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 3 – UTVECKLING	14

5.4	MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 4 – ÖVRIG DIMENSIONERANDE VERKSAMHET.....	14
5.4.1	<i>Exportstöd och exportåtaganden.....</i>	14
5.4.2	<i>Statsceremoniell verksamhet.....</i>	14
5.5	MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 5 – FREDSFÄRMJANDE VERKSAMHET M.M.	14
5.5.1	<i>Mål för 2012-2014.....</i>	14
5.6	MÅL OCH INRIKTNING FÖR VERKSAMHETSGREN 6 – STÖD TILL SAMHÄLLET.....	14
5.6.1	<i>Mål för 2012-2014.....</i>	14
6	PERSONALFÖRSÖRJNING	14
6.1	INLEDNING.....	14
6.2	RISKER.....	14
6.3	MÅL FÖR PERSONALFÖRSÖRJNINGEN.....	14
6.4	INRIKTNING 2012-2014	14
6.4.1	<i>Förändra personalförsörjningen.....</i>	14
6.4.2	<i>Öka attraktionskraften.....</i>	14
6.4.3	<i>Stärkande av värdegrunden.....</i>	14
6.5	PERSONALTILLGÅNG	14
6.6	REKRYTERING	14
6.6.1	<i>Planering för perioden 2012-2014.....</i>	14
6.6.2	<i>Förutsättningar för planerad verksamhet</i>	14
6.6.3	<i>Prognostiserade avgångar under perioden 2012-2014.....</i>	14
7	REDOVISNINGAR ENLIGT REGLERINGSBREV	14
7.1	BEHOV INOM CBRN-OMRÅDET	14
7.1.1	<i>Uppgiften.....</i>	14
7.1.2	<i>Redovisning.....</i>	14
7.2	FÖRSLAG TILL FÖRÄNDRINGAR I GRUNDORGANISATIONEN.....	14
7.2.1	<i>Uppgiften.....</i>	14
7.2.2	<i>Redovisning.....</i>	14
7.3	PLAN FÖR NYTTJANDE AV FRIGJORDA MEDEL SOM RESULTAT AV FÖRSVARSTRUKTURKOMMITTÉN .	14
7.3.1	<i>Uppgiften.....</i>	14
7.3.2	<i>Redovisning.....</i>	14
7.4	UTBILDNINGSBEOV GRUNDLÄGGANDE MILITÄR UTBILDNING 2012-2014	14
7.4.1	<i>Uppgiften.....</i>	14
7.4.2	<i>Redovisning.....</i>	14
7.5	BEHOV AV PERSONAL FÖR INSATSORGANISATIONEN 2014.....	14
7.5.1	<i>Uppgiften.....</i>	14
7.5.2	<i>Redovisning.....</i>	14
7.6	BATALJONSSTRIDSGRUPPER	14
7.6.1	<i>Uppgiften.....</i>	14
7.6.2	<i>Redovisning.....</i>	14
7.7	STRIDSLEDDA FLYGPASS.....	14
7.7.1	<i>Uppgiften.....</i>	14
7.7.2	<i>Redovisning.....</i>	14
7.8	FRIVILLIG FÖRSVARVERKSAMHET.....	14
7.8.1	<i>Uppgiften.....</i>	14
7.8.2	<i>Redovisning.....</i>	14
7.9	PLAN FÖR MATERIELFÖRSÖRJNINGEN 2011-2021	14
7.9.1	<i>Uppgiften.....</i>	14
7.9.2	<i>Redovisning.....</i>	14
7.10	ANSKAFFNING AV MEDEL TUNGT HELIKOPTERSYSTEM.....	14
7.10.1	<i>Uppgiften.....</i>	14

7.10.2	Redovisning	14
8	FÖRSLAG TILL FINANSIERING	14
8.1	ALLA ANSLAG	14
8.2	FÖRSLAG TILL ANSLAGSFÖRDELNING	14
8.3	LÅNERAM FÖR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	14
8.4	AVGIFTER OCH ANDRA INKOMSTER	14
8.4.1	<i>Avgiftsinkomster enligt 4 § avgiftsförordningen</i>	<i>14</i>
8.4.2	<i>Övriga avgiftsinkomster som disponeras av Försvarmakten och som redovisas mot anslag</i>	<i>14</i>
8.4.3	<i>Övriga inkomster som disponeras av Försvarmakten och som redovisas mot anslag</i>	<i>14</i>
8.5	RÄNTEKONTOKREDIT OCH ANSLAGSKREDIT	14
8.6	BEMYNDIGANDEN	14
9	FÖRSLAG TILL EVENTUELLA FÖRFATTNINGSÄNDRINGAR	14
9.1	PERSONALFÖRSÖRJNING	14
9.2	SÄKERHETSSKYDD	14
9.3	SKYDD FÖR LANDSKAPSINFORMATION	14

1 Läget i Försvarmakten

Läget i Försvarmakten den 31 december 2010 framgår av Försvarmaktens årsredovisning som lämnades till regeringen den 18 februari 2011 (HKV 2011-02-18, 23 386:52687).

2 Planeringsförutsättningar och antaganden

Följande antaganden baserade på Riksdags- eller regeringsbeslut utgör grund för budgetunderlaget:

- Basorganisationsförändringar vilka kräver riksdagens eller regeringens beslut kan effektueras med början år 2013.
- Det bokförda värdet nedsätts till noll eller Försvarmakten erhåller omställningsbidrag för sådan egendom som enligt regeringsbeslut ska avvecklas.
- Rationaliseringar inom materiel- och logistikförsörjning samt forskning och utveckling som medför strukturella förändringar och ökad samordning av verksamhet mellan Försvarets materielverk, Försvarets forskningsinstitut samt Försvarmakten vilka kräver riksdagens eller regeringens beslut genomförs och frigjort ekonomiskt utrymme kommer Försvarmakten tillgodo.
- Från 2013 och framåt är inplanerat 700 mnkr i frigjorda ekonomiska medel till följd av rationaliseringar efter Förvarsstrukturutredningens (FSU) förslag för att öka tillgängligheten vid krigsförbanden.
- Övriga besparingar som beslutas av regeringen utifrån FSU förslag, omfattande försvarsmyndigheterna kommer Försvarmakten tillgodo för att öka takten i reformeringen.
- Återstående omfördelning m.a.a. särutgiftsmodellen från anslaget 1:2 *Fredsfrämjande förbandsinsatser* till anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* med 50 mnkr 2012, 150 mnkr 2013 och 265 mnkr 2014. Grundlöner och missionsberoende utbildningskostnader belastar då anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap*.
- Författningsregleringar som följd av personalförsörjningsutredningens förslag träder i kraft senast den 1 juli 2012.

3 Politisk strategisk inriktning

3.1 Omvärldsanalys

3.1.1 Europeiska säkerhetspolitiska trender och utmaningar

För närvarande framstår väpnade konflikter som mycket osannolikt mellan EU:s medlemsstater. Enskilda stater har dock under lång tid upplevt militärt våld från separatist rörelser och terroristgrupper. På Balkan bedöms risken för väpnad konflikt vara något högre med större grad av sannolikhet för interna konflikter än mellanstatliga. De täta relationerna mellan europeiska stater och samhällen innebär att väpnade konflikter i Europa skulle få stora negativa konsekvenser på en rad områden.

Ur ett europeiskt perspektiv är det viktigt att USA är fortsatt engagerat i Europa. Detta grundar sig på insikten om att många globala och regionala utmaningar enbart kan bemötas om Europa och USA agerar tillsammans. Behovet av ett starkt och fungerande transatlantiskt samarbete aktualiseras inom ett brett antal frågor, bl.a. icke-spridning, Irans nukleära politik, Rysslands politiska utveckling, stärkandet av det multilaterala systemet och respekten för demokrati, de mänskliga rättigheterna och internationell humanitär rätt samt i frågor som rör klimathot och hur en global hållbar utveckling bör främjas.

Nato är en central aktör för europeisk säkerhet och ett organisatoriskt forum för transatlantisk dialog och samarbete. Alliansen fortsätter att vara Europas främsta samarbetsstruktur för kollektivt försvar, men militär krishantering utanför det egna territoriet har i praktiken blivit alliansens huvuduppgift. I och med Natos nya strategiska koncept kommer dock troligen nya säkerhetspolitiska hot och en förnyad betoning på Artikel 5 i högre grad forma alliansens verksamhet. En ökad militär närvaro av andra Nato-länder i det baltiska området skulle troligen leda till fortsatt ryska protester och påverka relationerna mellan Ryssland och Nato.

3.1.2 Utvecklingen i närområdet

Sveriges närområde definieras som Norden, Östersjöregionen, delar av Norska havet samt Barentsområdet. Det svenska närområdet gränsar mot ett Ryssland med allt tydligare ambition att återta sin stormaktsstatus. De senaste årens växelverkan mellan Ryssland och de västerländska aktörerna har förstärkt den säkerhetspolitiska betydelsen av Sveriges närområde med en rad spänningar som kan komma att medföra konsekvenser för Sverige. Energiutvinning och transporter, såväl i Östersjön som i Barents hav och Arktis, är centrala i sammanhanget då energiexporten utgör grunden för den ryska ekonomin. Detta kan utgöra ett motiv för ryskt säkerhetspolitiskt agerande.

Det militära hotet mot Sverige bedöms fortsatt vara lågt. Sverige uppfattas i första hand kunna bli utsatt för politiska, diplomatiska och ekonomiska påtryckningar. Detta innebär dock inte att bruket av militära maktmedel kan uteslutas som del av dessa. Påtryckningarna är inte nödvändigtvis begränsade till konventionella medel och metoder.

I Ryssland genomförs en militärreform för att öka antalet omedelbart tillgängliga förband och höja de väpnade styrkornas operativa förmåga. Reformen innebär bland annat att antalet insatsberedda förband ökar samtidigt som antalet mobiliseringsförband minskar. Reformen kommer troligen inte vara fullt genomförd förrän tidigast 2020. Ryssland bedöms idag, och efter reformen, ha förmåga att genomföra vissa typer av militära operationer mot en motståndare med begränsad förmåga, främst i sitt direkta närområde.

Genom konflikten i Georgien visade Ryssland att en fortsatt utvidgning av Nato i Rysslands närområde ses som oacceptabel. En anslutning av Georgien och Ukraina saknar ett enhälligt stöd inom Nato och är således inte aktuell för närvarande.

3.1.3 Internationell krishantering

Som följd av ambitionen i den svenska nationella strategin för internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet ökar behovet av att samordna olika politikområden i fredsfrämjande verksamhet i och utanför närområdet. Militära stridskrafter och resurser är, och förblir, en viktig del för att uppnå en sammantagen effekt i internationell krishantering. En alltmer utvecklad form av allomfattande ansats (*Comprehensive Approach*) har fått genomslag i Natos pågående insats i Afghanistan och betraktas som en framgångsrik modell inom alliansen. Inom EU finns detta inbyggt i den Gemensamma Säkerhets- och Försvarspolitiken (GSFP) vilken fortsatt utvecklas.

Under 2010 har våldsnivåerna ökat i Afghanistan. Stora operationer av koalitionsstyrkorna och afghanska styrkor har medfört förluster på båda sidor. Samtidigt finns det tecken på att säkerheten är på väg att förbättras i vissa regioner till följd av dessa operationer. Den långsamt positiva utvecklingen avseende uppbyggnaden av den afghanska nationella armén (ANA) bidrar på sikt till stabilitet och självstyre. Ett ökat inslag av utbildning av afghanska säkerhetsförband, tillsammans med ett oroligt säkerhetsläge i det svensk-finska ansvarsområdet, kommer att ställa högre krav på det svenska bidraget. Motståndarens aktivitet har ökat i det svensk-finska ansvarsområdet. Ett mer offensivt uppträdande av svensk-finsk trupp och afghanska säkerhetsförband har lett till fler strider och attacker med improviserade sprängladdningar (IED). Stora insatser kommer att krävas för att hjälpa den afghanska armén och polisen att själva klara av att upprätthålla säkerheten i oroliga områden när överlämningsprocessen är slutförd.

Säkerhetsläget på västra Balkan håller till del på att stabiliseras men är fortfarande skört. Drivande för utvecklingen är Serbiens ambition att integreras i EU och Nato. Utvecklingen i Kosovo har efter självständigheten ökat säkerheten men ännu finns potentiella risker, inte minst vad gäller framtiden, för det serbdominerade norra Kosovo och relationen med Serbien. Utvecklingen av statsbildningen i Bosnien och Hercegovina är fortfarande förknippad med risk för splittring och utgör därmed ett hot mot den nationella och regionala stabiliteten.

Utvecklingen i bl.a. Demokratiska Republiken Kongo, Somalia, Sudan samt delar av Västafrika är fortsatt negativ. Den alltmer utbredda oviljan från afrikanska aktörer att acceptera europeiska förband i krishantering är en faktor som måste beaktas vid FN-insatser. Det finns en tveksamhet från västvärlden främst på grund av ansträngningarna i Afghanistan och Irak att engagera sig i Afrika, vilket minskar sannolikheten för större insatser på kontinenten de kommande åren.

Utvecklingen i Mellanöstern- och Nordafrika (MENA) genomgår stora förändringar med svåröverblickbara säkerhetspolitiska konsekvenser. De folkliga upproren i framför allt Tunisien, Egypten och Libyen kommer sannolikt att fortsätta påverka övriga länder/områden i regionen och leda till återkommande folkliga krav på demokrati och efterlevande av mänskliga rättigheter.

Utvecklingen i havsområdet utanför Somalia understryker det fortsatta behovet av sjösäkerhetsoperationer såväl inom som utom olika staters territorialvattengränsar, främst i vattnen utanför Västafrika och Afrikas Horn.

Sammantaget innebär de tongivande Nato- och EU-ländernas långsiktiga åtaganden i pågående operationer, främst i Afghanistan, att möjligheten att satsa resurser i nya insatsområden sannolikt är begränsad så länge som nationella intressen inte hotas.

3.1.4 Förmågeutveckling av stridskrafter i västvärlden

Vid sidan av den bredare förmågeutvecklingen i USA präglar insatsen i Afghanistan samt begränsade ekonomiska resurser västländernas förmågeutveckling. Exempel på förmågor med ökad betydelse till följd av genomförda och pågående insatser är logistik, strategisk och taktisk transport samt underrättelser och verkan med understödsresurser. Den ökade hotnivån i Afghanistan driver behovet av ökat skydd. Samverkan mellan länder och mellan stridskrafter ökar kraven på interoperabilitet, både vad avser materiel och förband.

För att möta behoven samt den högre omsättningen av materiel i insatsområden anskaffas i ett antal länder materiel genom tilläggsfinansiering utanför ordinarie försvarsbudget. Nya behov samt högre omsättning leder i förlängningen till att andra materielprojekt skjuts på framtiden och därmed senarelägger annan förmågeuppbyggnad i respektive försvarsmakt. Detta har, tillsammans med rådande insatsfrekvens, för en rad länder inneburit att andra förmågor inte kunnat övas och förmågan har därmed kraftigt nedgått. Detta, i kombination med begränsade försvarsbudgetar, ökar sannolikheten för nya samverkansmönster över nationsgränserna.

3.1.5 Bilden av Försvarsmakten, internt och externt

Försvarsmakten har de senaste åren låtit göra ett antal större omvärldsanalyser.¹

Den allmänna bilden av Försvarsmakten har tyngdpunkt på de negativa sidorna och Försvarsmakten ses som en verksamhet där ekonomiska neddragningar och förbandsnedläggningar är vanligt förekommande. Myndigheten uppfattas som en statisk, hierarkisk och gammaldags organisation som saknar modern struktur och nytänkande.

Försvarsmakten uppfattas som en spännande men riskfylld arbetsplats med starkt begränsade möjligheter till medinflytande där den anställda kan skickas ut i krig. Att tjänstgöra i

¹ Nordisk Kommunikation (2010). Försvarsmakten – Slutrapport med rekommendationer avseende internkommunikation, och INFOS arbete med Lean kommunikation. | Carat Insight (2010). Försvarsmakten – Vägen in i framtiden. En omvärldsanalys. | Beyond Research AB (2010). Koncepttest av Försvarsmaktens arbetsgivarerbjudande. | Demoskop AB (2010). Segmenteringsstudie av Försvarsmaktens rekryteringsmålgrupp GSS. | Carat Trackingar (juni 2009 - januari 2010). | Försvarshögskolan (2010). Forskarrapport om folk- och samhällsförankring. | Augur (2009). Hur ska Försvarsmakten attrahera morgondagens anställda? Drivkrafter, motivatorer och attraktionsvärden. | Carat (2008). Bilden av Försvarsmakten. | KW Partners (2008). Försvarsmakten, extern atti tydmätning. | Informationsfabriken (2005-2007). Nollmätning 2005, Modell för utvärdering av rekryteringsinsatser.

Försvarsmakten uppfattas som meriterande, men man vet inte för vad och med vilket värde. En tjänstgöring ses som en kortsiktig aktivitet snarare än en långsiktig lösning. Försvarsmakten uppfattas som en icke jämställd arbetsplats och kvinnor har aldrig känt sig och känner sig fortfarande inte adresserade av Försvarsmakten.

Det finns sammantaget en stor differens mellan bilden av Försvarsmakten och rekryteringsmålgruppens förväntningar och krav på en modern arbetsgivare, vilket negativt påverkar intresset och ställningstagandet för anställning till det militära yrket. Detta förstärks av att Försvarsmakten inte kan ge ett tydligt arbetserbjudande. Sammanfattningsvis har allmänheten en stereotyp bild av Försvarsmakten och uppfattar inte myndigheten som en potentiell arbetsgivare.

4 Överbefälhavarens planeringsinriktning

4.1 Överbefälhavarens beslut i stort

Försvarsmakten och vi som verkar i Försvarsmakten agerar på många olika sätt och i många olika sammanhang, men det är alltid krigsförbandens förmåga och framgång som är målet för vår verksamhet.

I slutet av planeringsperioden, år 2018, är insatsorganisation 2014 intagen och vår insatsförmåga präglas av tillgänglighet, användbarhet och mångsidighet. Våra krigsförband har relevant bredd, utbildning och utrustning för att möta aktuella utmaningar och hot. Flera av förbanden är redo att snabbt sättas in i olika kris- och konfliktsituationer. I vårt dagliga arbete ligger fokus på aktuella insatser, med leverans här och nu, men vi har också en beredskap att möta nya utmaningar. För oss är utveckling att anpassa krigsförbanden och skapa flexibilitet för våra uppgifter. Vår materiel omsätts i en takt som säkerställer Försvarsmaktens framtida förmåga.

Samverkan är en naturlig del i vår verksamhet. Våra krigsförband kan samverka både med andra länders förband och med andra myndigheter och organisationer. Vår operativa förmåga uppnås i första hand tillsammans med andra och vi har en förmåga att både ge och ta emot militärt stöd, såväl i våra utlandsmissioner som i Sverige. För att utbilda, utrusta och träna våra förband har det nordiska samarbetet en speciell och stor betydelse.

Vår professionalitet skapar en stor tilltro såväl internt som externt. Våra yrkesskickliga krigsförband är uppskattade för att med hög kvalitet lösa givna uppgifter. Vi uppfattas som en attraktiv arbetsplats och en ansvarstagande arbetsgivare som tar väl hand om våra medarbetare. Vi kan därför rekrytera och behålla rätt personal. Att rekrytera med frivillighet som grund, motiverar oss att förbättra våra arbetsinsatser ytterligare. Vi möts genomgående av respekt internationellt på grund av våra insatser utomlands. Vi får också stor uppskattning av den svenska allmänheten som har ett stort förtroende för hur Försvarsmakten löser sina uppgifter. Det har vi uppnått genom att vi är trovärdiga i allt vi gör men också att det som utförs kommuniceras på ett bra sätt; att vi och vår verksamhet syns och förklaras. Vi bidrar till

en god samhällsförankring och gör därmed också vad vi kan för att allmänhetens förväntan på oss ska överensstämma med vårt uppdrag från regeringen.

Vi hushåller med de resurser vi disponerar och har inte en högre ambition än vad som är relevant för verksamheten. Vi har en administration och en logistik som är produktiv och effektiv; vi gör rätt saker på rätt sätt. Vi har en hög kostnadsmedvetenhet och är ett föredöme i hanteringen av ekonomiska frågor. Vi anpassar kontinuerligt förmåga, resurser, teknik och metoder till nuvarande och framtida krav. Vi åtgärdar eventuella brister omedelbart och vår organisation utvecklas och förändras kontinuerligt för att uppnå bästa möjliga effektivitet. Vi är också skickliga på att hantera nya krav och uppgifter på oss på ett effektivt sätt och löser tilldelade uppgifter med hög kvalitet.

Vår gemensamma värdegrund ger stöd för hur vi ska agera både i insatssituationen och tillsammans i andra arbetssituationer. Vi behandlar varandra och andra med respekt, är ansvarskännande och väl medvetna om vilka risker som finns och hur vi ska säkerställa en god verksamhetssäkerhet i allt vi gör. Vårt säkerhetsmedvetande är mycket högt. Vi tar vara på våra olika kompetenser, såväl civila som militära, och agerar i enlighet med värdegrunden både när vi löser våra arbetsuppgifter och på vår fritid. Det ledarskap som vi tillämpar präglas av professionalitet och kommunikation, av att tydliggöra sammanhang, åstadkomma resultat, skapa god arbetsmiljö och att tillvarata medarbetarnas kompetenser. Det bidrar till det förtroende vi uppnår internt och externt. Våra chefer är förebilder som goda ledare. Vi kan vara och är stolta över att vara en del av Försvarmakten. Tillsammans har vi en arbetsmiljö där vi trivs, känner arbetsglädje och där var och en känner att de bidrar till helheten. Att verka i en så samhällsviktig och professionell organisation som Försvarmakten är eftertraktansvärt.

4.2 Mål för verksamheten

4.2.1 Förvarsplanering

Förvarsplanering omvandlar politisk inriktning, via militärstrategiska bedömanden, till operativa och taktiska planer för genomförande av såväl nationella som internationella insatser. Resultatet av förvarsplaneringen, Förvarsplanen, ska vara användbart inom de närmaste åren. Förvarsplanen begränsas därför till att omfatta tillgängliga resurser och endast hantera de typer av uppgifter, inom alla konfliktnivåer, som Försvarmakten kan ställas inför inom den angivna tidsperioden. Förvarsplanen utgör bl.a. grund för inriktning av beredskap och mobilisering, påverkar doktrinutveckling och förmågeutveckling samt utgör referens för Försvarmaktens insatsorganisationsvärdering.

Den operativa planeringen syftar dels till att inrikta och möjliggöra operativ verksamhet och utveckling av taktiska planer och dels till att ligga till grund för beredskapssättning. Beredskapssättningen ställer krav på insatsorganisationens tillgänglighet och i det korta tidsperspektivet även på förbandsproduktion, personalförsörjning, materielanskaffning och logistik. Förvarsplanen innehåller således ett antal olika planer eller koncept på såväl strategisk som operativ och taktisk nivå.

4.2.2 *Insatser*

Insatser ska i största möjliga omfattning genomföras med krigsförband ur insatsorganisationen eller delar av dessa. Försvarsmakten kommer 2014 ha kapacitet att genomföra insatser med 1 700 personer (300 nationellt och 1 400 internationellt) där luft- och sjöoperativa operationer i närområdet ska kunna genomföras över tiden. Därutöver ska markförband av kompani storlek med stödjande resurser (300 personer) kunna utgöra strategisk reserv för snabba räddnings-, evakuerings-, och förstärkningsoperationer. Försvarsmakten ska kontinuerligt kunna delta i upp till fyra förbandsinsatser varav en av bataljonsstorlek. Försvarsmakten ska periodvis, utöver ovanstående, ha ramnationsansvar för en EU BG samt periodvis ansvara för ledningen av en större multinationell insats (brigadnivå). Samtliga krigsförband i insatsorganisationen bedöms vara fullt bemannade med kontinuerligt och tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän först 2018.

Operationer i Sverige samt i och utanför närområdet ska kunna genomföras självständigt och tillsammans med andra nationer, i första hand nordiska, för att förebygga och hantera konflikter och krig. Operationerna ska kunna genomföras integrerat med andra myndigheter och organisationer, svenska, internationella och lokala. Försvarsmakten ska kunna möta såväl kvalificerade som okvalificerade aktörer, samt i en och samma insats hantera strid, stabiliseringsuppgifter och bidra med stöd till humanitära insatser. Strid ska kunna föras i hela skalan från lågintensiva till högintensiva konfliktnivåer. Insatserna kan vara kortvariga eller uthålligt långvariga. I samtliga typer av insatser ska Försvarsmakten ha förmågan till stridskraftsgemensamma operationer.

Operationer med markoperativ tyngdpunkt är prioriterade vid operationer utanför närområdet. Med markoperativ tyngdpunkt avses operationer som syftar till att uppnå eller bibehålla markoperativ kontroll, vilket innebär att egna eller understödda förband kan lösa sina uppgifter med bibehållen handlingsfrihet. Detta kräver i sin tur uthållig närvaro av markförband. Marin- och luftstridskrafter stödjer den markoperativa insatsen.

Operationer med luft- och sjöoperativ tyngdpunkt är prioriterade vid operationer i Sverige och i närområdet. Med luft- och sjöoperativ tyngdpunkt avses operationer som syftar till att uppnå eller bibehålla luft- och sjöoperativ kontroll. Detta innebär att egna förband kan lösa sina uppgifter med bibehållen handlingsfrihet. Detta kräver i sin tur uthållig närvaro av marin- och flygförband. Markstridskrafter kan vid behov stödja luft- och sjöoperativa insatser.

Försvarsmakten ska kunna påbörja insats omedelbart efter beslut.² Förband med hög nationell beredskap, 10 dagar eller kortare, ersätts efterhand med krigsförband med omedelbar tillgänglighet. De stående förbanden ska generellt ha en högre beredskap än kontraktsförbanden. När stående och kontraktsförband är organiserade ska huvuddelen av insatsorganisationen ha en beredskap om 90 dagar eller kortare och övriga delar 180 dagar eller kortare. När Insatsorganisation 2014 (IO 14) är intagen ska hela insatsorganisationens beredskap efter regeringens beslut om höjd beredskap, kunna höjas till 7 dagar eller kortare.³

Effekten av insatser ska öka genom att former för samordning och samverkan med andra nationer, myndigheter och organisationer utvecklas.

4.2.3 Insatsorganisationen

Insatsorganisationen består av krigsförband som indelas i stående förband och kontraktsförband inklusive hemvärn med nationella skyddsstyrkor. Krigsförbanden ska till huvuddel vara bemannade, utrustade och ha en beredskap som understiger sex månader. Krigsförbanden ska utrustas, utbildas, övas och tränas för att kunna verka i samtliga konfliktnivåer och över hela skalan av uppgifter. Försvarsmakten ska ha förmågan att genomföra strid i hela skalan från lågintensiv till högintensiva konflikter och möta motståndare med reguljärt såväl som irreguljärt uppträdande. Krigsförbandens utveckling ska omfatta såväl behov av långsiktigt hållbar, som i det nära tidsperspektivet tillräcklig, insatsförmåga. Krigsförbandens utveckling mot fastställda målsättningar för IO 14 prioriteras. Evaluering av krigsförband ska ske i enlighet med EU- och Nato-metoder, i första hand inom ramen för *Operational Capabilities Concept Evaluation & Feedback* (OCC E&F).

Manöverbataljoner som i sin helhet organiseras, utbildas och tränas på en plats ska tillsammans med förstärkningsresurser från främst andra markstridsförband utgöra bataljonsstridsgrupper vilka utgör grunden för Försvarsmaktens kapacitet till markstrid.

Fördefinierade bataljonsstridsgrupper innebär att ingående krigsförband är utpekade att ingå i bataljonsstridsgruppen samt att stridsgruppen är samövad. Behovssammansatta bataljonsstridsgrupper skapas efter aktuellt operativt behov och utgörs av tillfälligt indelade förband med efterfrågad förmåga. Behovssammansatta bataljonsstridsgrupper är främst avsedda för internationella insatser.

² Kravet förutsätter tillgång till krigsförband med periodvis hög beredskap. Insats påbörjas ur utgångsgruppering inom dagar till veckor, enstaka fall timmar. Förbanden får vid beslutstillfället ej ha begränsande brister (personal och materiel), riskbedömningar sker avseende exempelvis anskaffning av kompletterande materiel. Beredskapskrav anger inom vilken tid efter beslut krigsförbanden ska kunna lösa dimensionerande uppgifter. Dagens beredskapskrav innebär att insats mot dimensionerande uppgifter kan påbörjas efter beslut och respektive beredskapstid. Icke dimensionerande uppgifter kan, beroende på uppgift, påbörjas omedelbart efter beslut.

³ Beredskapssystemet är under utveckling.

Vid behov ska flera manöverbataljoner, förstärkta av funktionsbataljoner, kunna sammanföras till brigader och genomföra samordnad strid under ledning av en brigadledning.

Försvarsmakten föreslår att en central enhet bildas för transport och specialflyg, i syfte att effektivisera verksamheten och minska ledningsbehovet. Det innebär att Transportflygdivision Tp 84, Ledningsflyggrupp ASC 890, Central transportflygdivision och Signalspaningsflygdivision S102B organiseras i en Transport- och specialflygenhet.

Försvarsmakten föreslår att beslut fattas om att genomföra en effektivisering och utveckling av förvaltning, drift och underhåll av myndighetens informations- och ledningssystem vilket också påverkar insatsorganisationen. Försvarsmakten föreslår därför att Försvarsmaktens telenät- och marktelefonförband (FMTM) samt Operativ ledningsteknisk bataljon avvecklas och utgör arvförband (sammanslås) för utveckling och inrättande av Försvarsmaktens telekommunikations- och informationssystemförband (FMTIS).

Fyra regionala staber för ledning av territoriell verksamhet samt för ledning, vidmakthållande och utveckling av hemvärn med nationella skyddsstyrkor organiseras från bl.a. insatsledning Stockholm samt säkerhets- och samverkanskontor.

Utveckling av del av hemvärnet till nationella skyddsstyrkor påbörjas utgående från följande operativa behov; skydd av områden såsom basskydd, skydd av storstadsregioner samt vissa fältarbeten och övriga uppgifter inom totalförsvaret. Utvecklingen genomförs samordnat med övriga insatsorganisationen.

Utöver insatsorganisationen organiseras fyra mekaniserade bataljoner och ett stridsvagnskompani som personell och materiell mobiliseringsreserv.

4.2.4 Personalförsörjning

Den grundläggande principen för personalförsörjningen är att samtliga personalkategorier rekryteras och tjänstgör på frivillig grund. Personalen utgörs av kategorierna officer, specialistofficer, civila tjänstemän, specialister, officersaspiranter, aspiranter, rekryter samt anställda gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS). Officerare, specialistofficerare, civila tjänstemän, specialister och gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS) tjänstgör kontinuerligt eller tidvis. Officersaspiranter, aspiranter och rekryter tjänstgör kontinuerligt.

Omsättning av personal i krigsförband ska ske individvis. Kontinuerligt tjänstgörande GSS planeras ha en genomsnittlig anställningstid på 6 år vilket skapar ökade möjligheter till samövning och samträning för krigsförbanden. Anställning av GSS/T med stöd av författning och avtal bedöms tidigast kunna ske från den 1 juli 2012.

Antalet specialistofficersbefattningar överstiger i dagsläget antalet tillgängliga specialistofficerare. Ett stort antal officerare bemannar därför specialistofficersbefattningar i syfte att möjliggöra krigsförbandens tillgänglighet och användbarhet.

År 2018 planeras samtliga krigsförband vara bemannade med kontinuerligt och tidvis tjänstgörande personal enligt gällande förbandsmålsättningar.

4.2.5 Ledningssystem

Försvarsmakten har inom ledningsområdet skiftat fokus från långsiktig teknikutveckling till förmåga att leda befintliga förband, vilket innebär att producera och anpassa ledningsstödsystem och ledningsförband för IO 14. Utvecklingsambitionerna har reducerats till att följa utvecklingen inom EU och Nato/PfF. Arbetet med koncept- och teknikutveckling inom ledningsområdet ska reduceras. Som en följd av detta ska deltagande i internationellt utvecklingsarbete begränsas och Försvarsmakten ska inte vara en drivande aktör vid utformningen av framtida koncept och teknik inom ledningsområdet. Arbetsuppgifter i internationella sammanhang som resulterar i krav på ett fortsatt svenskt koncept- och teknikutvecklingsarbete inom ledningsområdet ska endast genomföras efter särskild instruktion från Regeringskansliet.

För att ge de svenska stridskrafterna önskad operativ effekt i insatser som genomförs i samverkan med andra nationer ska Försvarsmakten på sikt uppnå interoperabilitet avseende ledning för samtliga förband, utom hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna, med prioriterade samarbetsparter. Särskilt fokus läggs på det nordiska samarbetet samt utveckling inom EU och Nato.

Interoperabilitet omfattar såväl teknik som organisation och metoder. Då våra stridskrafter ska kunna verka i internationella insatser inom ramen för FN, EU och Nato följs utvecklingen inom ledningsområdet framförallt inom *Nato Network Enabled Capability* (NNEC) men även motsvarande NEC-utveckling inom EU.

Resurser som tidigare avsatts för konceptutveckling och långsiktig teknikutveckling ska istället användas för att säkerställa att samtliga krigsförband har utbildad personal, använder fungerande ledningsmetoder och har tillräckligt med ledningsmateriel. Därigenom kommer Försvarsmaktens operativa förmåga att öka, vilket bl.a. ökar möjligheten att bidra till internationella krishanteringsoperationer.

Försvarsmakten ska konsolidera sina ledningssystem utgående från befintlig materiel. Omsättning av lednings- och stödsystem bör ske först när de når slutet av sin tekniska livslängd. Anskaffning till ledningsområdet ska följa samma principer som annan anskaffning till Försvarsmakten. Anskaffning av nya system och anpassning av befintliga system ska således riktas mot interoperabla, befintliga och beprövade system som används av EU- och Natoländer. I det fall det inte är möjligt att anskaffa interoperabla system från marknaden ska kravanpassning ske mot de system som marknaden erbjuder.

Försvarsmaktens telekommunikationer ska möjliggöra informationsöverföring med tillräcklig flexibilitet, kapacitet och säkerhet mellan användare och tekniska system oavsett om dessa

befinner sig i fasta eller mobila enheter, nationellt eller internationellt. De olika systemen ska vara användarvänliga och uppfattas som ett sammanhängande nät oberoende av organisatorisk tillhörighet.

Den strategiska och operativa ledningen ska kunna leda befintliga krigsförband med befintlig materiel. Utöver centralisering av strilcentraler planeras även införande av en funktion för gemensam lägesinformation (GLI) inklusive funktion för markläge. Försvarmakten planerar även för införande av funktionen för ledning av ledningssystem/*Network Operating Center* (LAL/NOC) som organisatoriskt inrättas i FMTIS.

Rationaliseringar avses, efter politiska beslut, genomföras av nuvarande förvaltnings-, drifts- och underhållsorganisationer för ledningsmateriel. Försvarmakten vidtar dock åtgärder inom sitt mandat. Inrättande av FMTIS, inklusive *Network Operating Center*, ska i avvaktan på politiska beslut fortsatt ligga till grund för planeringen.⁴ Omstrukturering av Försvarmaktens centrala ledning påbörjas 2012.

4.2.6 Logistik och materieförsörjning

Försvarmakten ska ha en sammanhållen logistik- och materielprocess där verksamheten anpassats mot krigsförbandens behov. Antalet ingående aktörer ska reduceras. Fortsatt effektivisering av verksamhet och struktur ska genomföras eller övervägas inom de ramar förslagen från Förvarsstrukturkommittén samt därpå följande riksdags- och regeringsbeslut medger. Möjligheterna till ökad rationalitet genom internationellt samarbete ska utvecklas.

Materieförsörjningen ska ge kompletta och användbara krigsförband med grund i den fastställda strategin för Försvarmaktens materieförsörjning. Försvarmakten ska identifiera inom vilka områden myndigheten ska vara ledande och bedriva utveckling respektive inom vilka områden fokus enbart ska ligga på vidmakthållande av förmåga. Vid utveckling av materielsystem ska samarbete sökas där störst möjlighet till kostnadseffektivitet, interoperabilitet teknologiöverföring samt försörjningssäkerhet finns. Internationella samarbeten ska i alla avseenden eftersträvas för att öka kostnadseffektiviteten i materieförsörjningen.

Försvarmakten utvecklar, effektiviserar och tydliggör ledningen av logistiken under Högkvarteret. Utgående från genomförda utredningar och med översynen av Försvarmaktens centrala ledning som grund samt inom ramen för kommande regeringsbeslut reformeras logistik- och materieltjänsten. För att öka Försvarmaktens förmåga i att skapa behovssammansatta logistikförband med nyttjande av alla resurser överväger Försvarmakten att inrätta ett Logistikcentrum. Härigenom uppnås ett mer rationellt nyttjande av tillgängliga logistikförband samt skapas förutsättning för en insatsorienterad logistikledning.

⁴ 2010-06-23, Regeringsbeslut 27, Fö 2010/1201/MFI.

Arbetsmetoder och processer för samordnad ledning och genomförande av logistiken, inklusive alla delmoment inom traditionell logistik samt teknik- materiel-, infrastruktur och övrigt stöd, utvecklas. Härvid utgör införandet av PRIO, tillämpning av materielförsörjningsstrategin, utökad medverkan av privata aktörer i logistiken utan att nödvändiga försvarsmaktsspecifika förmågor påverkas, samt nordisk samverkan väsentliga inslag.

Logistikledning ska vara en integrerad del av Försvarsmaktens ledningssystem och ledningsprocesser på alla nivåer och i alla skeden. En till verksamhetens krav anpassad resurseffektiv logistik kräver att logistiken medverkar tidigt i planeringsprocessen. Del av planeringen genomförs multinationellt, t.ex. som strategisk planläggning inför nya insatser eller operationer. De stödsystem, metoder och procedurer för logistikledning som utvecklas ska stödja detta.

4.2.7 Utvecklingsverksamhet

Utvecklingsverksamheten ska genomföras med krigsförbandens behov i centrum och med en plan för hur resultaten införs i insatsorganisationen. Verksamheten ska skapa förutsättningar för kostnadseffektiv materielförsörjning och medföra minskade kostnader för forskning och utveckling. Verksamheten ska skapa underlag som stödjer långsiktighet samt möjlighet att möta förändrade förutsättningar och inriktningar. Försvarsmakten följer den internationella utvecklingen så att ett gynnsamt förhållande uppnås mellan egensatsningar respektive bi- och multilateralt samarbete. Försvarsmakten ska uppnå interoperabilitet med prioriterade samarbetsparter. Detta åstadkoms framför allt genom att följa den internationella utvecklingen och implementera internationella standarder. Särskilt fokus ska läggas på det nordiska samarbetet samt utveckling inom EU.

4.2.8 Internationellt samarbete

Möjlighet till internationellt samarbete bör nyttjas om det leder till att uppnå ökad operativ effekt, förbättrad interoperabilitet eller ökad rationalitet. Samarbete inom ett specifikt område ska inrättas på stor bredd; doktriner, koncept, materielanskaffning, vidmakthållande, utbildning och övning. Inom ramen för den fastställda inriktningen att minska volymen internationella samarbeten, ska – förutom operativa samarbeten – standardiseringsarbetet prioriteras.

Deltagande i internationella operationer ställer krav på interoperabilitet hos krigsförbanden avseende såväl doktrin/metod som personal, teknik och organisation. Pff-relaterade aktiviteter ska nyttjas inom de områden där aktiviteter inom EU-ram inte finns. De aktiviteter som idag finns att tillgå inom ramen för Pff, ska användas för utveckling av den svenska förmågan till deltagande i fredsfrämjande operationer. Det fortsatta arbetet med utvecklingen av EU:s krishanteringsförmåga utgör en viktig grund för utveckling av Försvarsmakten, och är därmed en central del av myndighetens samarbeten. Försvarsmakten ska i perioden till 2014 sträva mot en ökad interoperabilitet och deltagande i övningar och utbildningar för att kunna delta i EU- och Nato-ledda operationer.

Försvarsmakten ska upprätthålla förmåga att med förband, stabspersonal och observatörer delta i FN-ledda insatser. Detta innebär bland annat att kompetens om FN-systemet ska upprätthållas genom till exempel bemanning i FN:s högkvarter i New York, och utbildningskapacitet bibehållas vid SWEDINT avseende *UN Peacekeeping Operations*.

Försvarsmakten ska bistå Regeringskansliet inom den militärpolitiska dimensionen i OSSE med målsättning att uppfylla svenska åtaganden, och med kraftsamling till aktiviteter inom området rustningskontroll.

Försvarsmakten ska inrikta sitt stöd till AU genom att bidra till utvecklingen av den afrikanska krishanteringsförmågan och till säkerhetssektorreformstöd. Stödet ska kraftsamlas till östra Afrika och där främst till *Eastern African Standby Force (EASF)*.

Försvarsmakten ska genomföra verksamhet inom området säkerhetssektorreform (SSR).

Det nordiska försvarssamarbetet (NORDEFKO) ska på kort sikt inriktas mot att utveckla, bredda och fördjupa pågående samarbeten inom förmågeutveckling, utbildning, övningar och insatser. Utvecklingen ska medföra ökad systemlikhet och leda till att samnordiska lösningar i allt större utsträckning bidrar till högre operativ effekt och ekonomisk rationalitet.

4.2.9 Varumärket Försvarsmakten

Den externa bilden av Försvarsmakten har påverkats av de senaste årens rekryteringskampanjer som i huvudsak riktats mot tidigare värnpliktiga och syftat till tjänstöring i utlandsstyrkan eller officersutbildning. Andra påverkansfaktorer är det egna och andra försvarsmakters agerande och uppträdande samt den säkerhets- och försvarspolitiska utvecklingen. Den interna profileringen har påverkats av värdegrundsarbetet men det har inte funnits ett systematiskt varumärkesarbete med intern utgångspunkt.

Rekrytering på frivillig grund innebär att Försvarsmakten ska konkurrera med andra arbetsgivare för att attrahera, rekrytera och behålla nya medarbetare. Allmänhet och rekryteringsmålgrupper behöver få en korrekt uppfattning om vad en anställning i Försvarsmakten innebär. Myndighetens kommunikation är ett verktyg som tillsammans med organisationens agerande utvecklar varumärket. Förtroende, trovärdighet och attraktivitet är avgörande för hur Försvarsmakten klarar konkurrensen.

Pliktsystemets påverkan på rekryteringen avklingar efterhand vilket innebär att nyrekryteringar från målgruppen unga med tidigare relation till försvaret genom värnplikt inte blir möjlig. Varumärkesarbetet som sker blir tongivande för hur myndighetens målgrupper uppfattar Försvarsmakten som organisation och potentiell arbetsgivare.

4.3 Organisation

4.3.1 Krigsförband

Insatsorganisationen ska bestå av krigsförband som organiseras som stående förband, kontraktsförband och hemvärn med nationella skyddsstyrkor. För snabbinsatser och mer kvalificerade operationer samt upprätthållande av hög beredskap och närvaro över tiden nyttjas främst stående förband. Hemvärn med nationella skyddsstyrkor ska nyttjas för nationella uppgifter och som grund för rekrytering av individer till internationella insatser.

Försvarsmaktens krigsförband ska efterhand i allt väsentligt vidmakthålla och utveckla sig själva. Krigsförbanden lyder under chefen för insats vid insatser. Chefen för insats kan delegera till regional chef att leda hemvärn med nationella skyddsstyrkor vid territoriell verksamhet. Krigsförbanden är underställda chefen för produktion för vidmakthållande, utveckling och beredskap. Chefen för produktion kan delegera till basorganisationens regements- och flottiljchefer att som uppdragsmottagare leda krigsförbandschefer avseende vidmakthållande och utveckling av krigsförband.

Stående förband genomför insatser och upprätthåller beredskap, vidmakthåller och utvecklar sig själva, genomför befattningsutbildning, stödjer basorganisationen vid genomförande av grundläggande militär utbildning (GMU) samt avdelar personal till skolor och centrum.

Kontraktsförband genomför insatser och upprätthåller beredskap, vidmakthåller och utvecklar sig själva med stöd av stående förband, genomför befattningsutbildning, stödjer basorganisationen med GMU samt avdelar personal till skolor, centrum och staber samt till hemvärn med nationella skyddsstyrkor för stöd med utbildning och övning. Vid samtliga kontraktsförband finns alltid kontinuerligt tjänstgörande personal för att säkerställa kontinuerlig planering och uppföljning inklusive ekonomi och personal.

Fu =	Fortsatt utveckling av krigsförband (arvförband nyttjas).
U =	Utveckling mot krigsförband (nytt krigsförband skapas).
V =	Vidmakthålls (omsätts fortlöpande).
Av =	Avveckling påbörjas. Avvecklingstakten för krigsförband som utgår framgår ej.
/x =	Antalet krigsförband.

Tabell 1. Sammanställning av krigsförband.

Krigsförband	2012	2013	2014
Arméförband			
Brigadstab (betjäningförband ur ledningsplatsbataljon)	V/2	V/2	V/2
Mekaniserad bataljon	V/6	Av/6	-
Luftburen bataljon	V/1	Av/1	-
Manöverbataljon mekaniserad	Fu/4	V/4	V/4
Manöverbataljon lätt mekaniserad	Fu/2	V/2	V/2
Manöverbataljon lätt	Fu/1	V/1	V/1
Stridsvagnskompani	Fu/3	V/3	V/3
Artilleribataljon	V/2	V/2	V/2
Luftvärnsbataljon	V/2	V/2	V/2
Jägarbataljon	V/1	V/1	V/1
Underrättelsebataljon	V/1	V/1	V/1
Säkerhetsbataljon	V/1	V/1	V/1
Ingenjörbataljon	V/2	V/2	V/2
Militärpolis kompani	V/2	V/2	V/2
CBRN-kompani	V/1	V/1	V/1
Tungtransportkompani	V/1	V/1	V/1
Livbataljon	V/1	V/1	V/1
Marinförband			
Sjöstridsflottiljledning	V/2	V/2	V/2
Korvettdivision	V/2	V/2	V/2
Minröjningsdivision	V/2	V/2	V/2
Underhållsdivision	V/2	V/2	V/2
Röjdykardivision	V/1	V/1	V/1
Ubåtsflottiljledning	V/1	V/1	V/1
Ubåt	V/4	V/4	V/4
Ubåtsräddningsfartyg	V/1	V/1	V/1
Signalspaningsfartyg	V/1	V/1	V/1
Amfibiebataljon	V/1	Av/1	
Manöverbataljon amfibisk	Fu/1	V/1	V/1
Bevakningsbåtkompani	V/1	V/1	V/1
Marin basbataljon	V/1	V/1	V/1
Sjöinformationsbataljon	V/1	V/1	V/1
Flygvapenförband			
Stridsflygdivision	V/4	V/4	V/4
Helikopterbataljon	V/1	V/1	V/1
Flygbasbataljon	V/2	V/2	V/2
Transportflygdivision Tp 84 ⁵	V/1	Av	
Ledningsflyggrupp ASC 890	V/1	Av	
Central transportflygdivision	V/1	Av	

⁵ Innehåller tillsammans med ledningsflyggrupp ASC 890, central transportflygdivision och signalspaningsdivision S102B personal för att bemanna SAC.

Krigsförband	2012	2013	2014
Signalspaningsflygdivision S102B	V/1	Av	
Transport- och specialflygenhet	Fu/1	V/1	V/1
Stridslednings- och luftbevakningsbataljon	V/1	V/1	V/1
Specialförband			
Särskilda operationsgruppen ⁶	V/1	V/1	V/1
Lednings- och underrättelseförband			
HKV med stabsförband ⁷	V/1	V/1	V/1
Rörlig operativ ledning ((F)HQ) (betjäningförband ur ledningsplatsbataljon)	V/1	V/1	V/1
Insatsledning Stockholm	V/1	Av/1	
Regional stab	U/4	V/4	V/4
Sambandsbataljon	V/1	V/1	V/1
Telekrigbataljon	V/1	V/1	V/1
Ledningsplatsbataljon	V/1	V/1	V/1
IT-försvarsförband med FM CERT	V/1	V/1	V/1
FMTIS ⁸	U/1	V/1	V/1
FMTM	V/1	Av/1	
PSYOPS-förband	V/1	V/1	V/1
NUE	V/1	V/1	V/1
Logistikförband			
MOVCON kompani	V/1	V/1	V/1
MOVCON ledning	Av/1	-	-
MOVCON pluton	Av/3	-	-
Operativ ledningsteknisk bataljon	V/1	Av/1	-
Teknisk bataljon	V/1	V/1	V/1
Logistikbataljon	V/2	V/2	V/2
Sjukhuskompani	V/2	V/2	V/2
Sjukvårdsförstärkningskompani	V/2	V/2	V/2
FMLOG stab	V/1	V/1	V/1
NSE	V/3	V/3	V/3
Hemvärnsförband			
Hemvärnsbataljon	V/40	V/40	V/40

4.3.2 Förbandsreserv

Fyra mekaniserade bataljoner organiseras i en förbandsreserv. Materielen förrådsställs senast 2014-12-31. Inledningsvis ska bemanning ske med tidigare värnpliktiga för att efterhand omsättas med i Försvarsmakten tidigare anställd personal. Befintlig organisationsbestämmande materiel, vilken inte erfordras av insatsorganisationen, förrådsställs och vidmakthålls utan att vidareutvecklas. Därutöver förrådsställs ett stridsvagnskompani på Gotland senast 2013-12-31. Detta kompani organiseras i enlighet med övriga stridsvagnskompanier i IO 14, exklusive personlig utrustning. Särskilda beslut och

⁶ Tidigare benämnt Specialförband.

⁷ METOCC, TKSE, Stabsstöd CBRN och *Combat Camera* enhet ingår.

⁸ Utvecklas ur FMTM och Operativ ledningsteknisk bataljon som avvecklas.

tillförsel av ekonomiska medel till Försvarmakten krävs för all övrig komplettering och nyanskaffning av materiel, utbildning, övning och beredskap.

Sammanlagda kostnader för förbandsreserven och stridsvagnskompaniet på Gotland om högst 100 mnkr/år på anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap*, omfattar registerhållning av personal samt kompletteringsutbildning av reservofficerare, vidmakthållande och förrådsställning av befintlig materiel samt vidmakthållande av befintlig infrastruktur.

4.3.3 Basorganisation med skolor och centrum

Basorganisationens verksamhet ska utgå från krigsförbandens behov av stöd. Verksamheten ska skapa förutsättningar för att krigsförbanden ska kunna utbilda, träna och vidmakthålla sig själva, vilket kräver ett utvecklat arbetssätt avseende verksamhetsledning, utövande av arbetsgivaransvar samt ansvar för regional och lokal samordning.

Basorganisationen består av organisationsenheter som utgörs av regementen och flottiljer inkluderande det stöd krigsförband samt skolor och centrum behöver för att genomföra sin verksamhet. En fortsatt analys och översyn genomförs av hur krigsförbanden ska indelas för att få en rationell struktur för verksamhets- och insatsledning.

Den förändrade systemförvaltnings- och driftorganisationen påverkar basorganisationen. Försvarmakten föreslår ånyo därför att benämningen på organisationsenheten Försvarmaktens telenät- och marktelefonförband (FMTM) ändras till Försvarmaktens telekommunikations- och informationssystemförband (FMTIS). Verksamhetsort för organisationsenheten föreslås fortsatt vara Örebro.

För att specialförbandet ska kunna ledas enligt lagar, förordningar och interna bestämmelser i likhet med andra organisationsenheter föreslår Försvarmakten att enheten Särskilda Operationsgruppen (SOG) inrättas som en organisationsenhet. Försvarmaktens Specialförband har sedan början av 1990-talet utvecklats. Verksamheten har successivt förändrats och etablerats. Som en del i att verksamheten har vuxit har också kraven på administrativa rutiner förändrats. Att specialförbandet finns är inte hemligt men det råder sekretess kring verksamhetens innehåll och genomförande. Verksamhetsort för organisationsenheten föreslås vara Karlsborg och Stockholm. Denna förändring är i huvudsak administrativ och har ingen ekonomisk påverkan.

Försvarmakten har att fatta beslut om ambitionsanpassningar och rationaliseringar inom grundorganisationen (basorganisation, skolor och centrum) inom ramen för givna mandat. Följande förändringar ska genomföras:

- Ingkomp flyttas från I 19 till Ing 2 under 2012.
- Anläggning Hästveda avvecklas 2014-12-31.
- Fyra regionala ledningar är organiserade 2013-01-01.
- Slutliga krigsförbandsspecifikationer för IO 14 är fastställda senast 2011-12-31.

Skolor och centrum prioriteras till att utbilda officerare och specialistofficerare, samordna befattningsutbildning och under Högkvarteret ansvara för och samordna utveckling, utgöra kompetensbärare inom respektive arena och sakområde samt genomföra övningar. Skolor och centrum ska organiseras så att antalet organisationsenheter reduceras genom att ett fåtal arena- och gemensamma centrum inrättas som organisationsenheter där övriga skolor och centrum ingår som underenheter.

Verksamheten vid skolor och centrum ska rationaliseras och effektiviseras samt anpassas till krigsförbandens behov av exempelvis utbildning och övning. Verksamheten ska om möjligt genomföras förbandsnära. Organisationen ska förenklas och antalet organisationsenheter ska reduceras, vilket minskar ledningsbehovet. Möjligheten till internationell, främst nordisk, samverkan ska ytterligare analyseras.

4.3.4 Anmälan till styrkeregister

Utgående från Regeringsbeslut 26, *Anmälan till EU, UNSAS och PARP styrkeregister samt antagande av partnerskapsmål inom ramen för Partnerskap för fred*, 2010-06-23 föreslår Försvarmakten vissa förändringar för perioden 2012-2014. Anledningen till de föreslagna förändringarna är den pågående omstrukturering och införande av nytt personalförsörjningssystem. Under perioden sker förbandsuppbyggnad och avanmälda förband bedöms återigen kunna anmälas till styrkeregistren efter 2014. Försvarmakten föreslår även att vissa förband anmäls till styrkeregistren från 2012.

Tabell 2. Förslag till avanmälan till styrkeregister.

Förband	EU FC ⁹	NATO PARP ¹⁰	FN UNSAS ¹¹	Anmärkning
Mekaniserat kompani	Hög	30 dagar	30 dagar	Del av Mekbat 90 dagar
Specialförband	Hög	30 dagar	30 dagar	
<i>Mekaniserad bataljon</i>	<i>Medel</i>	<i>90 dagar</i>	<i>90 dagar</i>	<i>Även anmält som rotationsförband Föreslås avanmätas</i>
Ingenjörkompani	Medel	90 dagar	90 dagar	Med am- och minröjningsförmåga
<i>Militärpolisförband</i>	<i>Medel</i>	<i>90 dagar</i>	<i>90 dagar</i>	<i>Föreslås avanmätas</i>
CBRN-insatsstyrka	Medel	90 dagar	90 dagar	
Artlokradargrupp	Medel	90 dagar	90 dagar	
Jägarpluton	Medel	90 dagar	90 dagar	
Korvettdivision	Medel	90 dagar	90 dagar	2 Kv, 1 Uh-fartyg
Minröjningsdivision	Medel	90 dagar	90 dagar	2 Mröjfartyg, 1 Uh-fartyg Även anmält som rotationsförband
Ubåt med stödenhet	Medel	90 dagar	90 dagar	1 Ub, Stödenhet
Amfibiebataljon (del av)	Medel	90 dagar	90 dagar	Kompanistorlek Även anmält som rotationsförband

⁹ EU Force catalogue (EU:s militära styrkeregister)

¹⁰ NATO Planning and Review Process Pool of forces

¹¹ UN Standby Arrangements System Pool of forces

Förband	EU FC ⁹	NATO PARP ¹⁰	FN UNSAS ¹¹	Anmärkning
Stridsflygdivision JAS 39 med basförband	Medel	90 dagar	90 dagar	8 fpl
Transportflygdivision TP84 med basförband	Medel	90 dagar	90 dagar	2 fpl
Signalspaningsflygförband S 102B	Medel	90 dagar	90 dagar	1 fpl
Ledningsflyggrupp ASC 890 med basförband	Medel	90 dagar	90 dagar	Från 10-01-01 2 fpl Föreslås avanmätas
Stridsvagnskompani	Medel	90 dagar	90 dagar	Inklusive transportpluton Föreslås avanmätas
Lätt mekaniserad bataljon	Medel	90 dagar	90 dagar	Även anmält som rotationsförband. Föreslås avanmätas då förbandet utgått ur IO
Luftvärnspluton	Medel	90 dagar	90 dagar	
Flygunderstödsledning (TACP)	Medel	90 dagar	90 dagar	
Flygbasförband (APOD)	Medel	90 dagar	90 dagar	
Transportledningspluton	Medel	90 dagar	90 dagar	När de uppnått anbefalld beredskap
Artilleribatteri	Medel	90 dagar	90 dagar	Anmäls efterhand då de uppnått anbefalld beredskap. Föreslås avanmätas.
Telekriktropp	Medel	90 dagar	90 dagar	När de uppnått anbefalld beredskap
Logistikkompani	Medel	90 dagar	90 dagar	När de uppnått anbefalld beredskap
Helikopterförband med stödenhet	Medel	90 dagar	90 dagar	Anmäls efterhand då de uppnått anbefalld beredskap. Föreslås avanmätas.
Kirurgitropp	Medel	90 dagar	90 dagar	När de uppnått anbefalld beredskap
Underrättelsepluton	Medel	90 dagar	90 dagar	När de uppnått anbefalld beredskap
PSYOPS-tropp	Medel	90 dagar	90 dagar	När de uppnått anbefalld beredskap
Rörlig operativ ledning (F)HQ	Låg	360 dagar	360 dagar	Med ledningskompani Föreslås avanmäla betjäningförbanden

Nedanstående förband föreslås nyanmälas till PARP, UNSAS och EU styrkeregister för att medge att behovssammansatta stridsgrupper kan skapas.

Tabell 3. Förslag till nyanmälan till styrkeregister.

Förband	EU FC ¹²	NATO PARP ¹³	FN UNSAS ¹⁴	Förändringsförslag/ Anmärkning
Teknisk pluton	Medel	90 dagar	90 dagar	Nyanmälan
Sjukvårdspluton	Medel	90 dagar	90 dagar	Nyanmälan
CIMIC-enhet	Medel	90 dagar	90 dagar	Nyanmälan

¹² EU Force catalogue (EU:s militära styrkeregister)

¹³ NATO Planning and Review Process Pool of forces

¹⁴ UN Standby Arrangements System Pool of forces

Kompani ur ledningsbataljon	Låg	360 dagar	360 dagar	Nyanmälan
En sambandspluton ur sambandsbataljon	Låg	360 dagar	360 dagar	Nyanmälan
(F)HQ	Låg	360 dagar	360 dagar	Nyanmälan

Officerare, specialistofficerare samt gruppbefäl, soldater och sjömän ur lednings- och betjäningsförband ska över tiden kunna genomföra internationella insatser utan föregående anmälan till styrkeregister.

4.3.5 BG 14

Försvarsmakten planerar för ansvar som *framework nation*. BG 14 ska i huvudsak utformas som NBG 11 och planeringen ska omhänderta de erfarenheter som har dragits efter genomförande av NBG 08 och NBG 11.

BG 14 organisation ska bestå av krigsförband med befintlig personal, kontinuerligt och tidvis tjänstgörande, och bedöms uppgå till ca 1 600 svenska befattningar. I så stor omfattning som möjligt ska krigsförband nyttjas i sin helhet för att underlätta samträning.

Merkostnaderna för BG 14 utgörs främst av kostnader för tre gemensamma BG 14 övningar och bedöms uppgå till 100 mnkr 2013.¹⁵ Under beredskapstiden bedöms kostnaderna uppgå till ca 20 mnkr fördelat på en övning för vidmakthållande av specifika förmågor. Övriga kostnader under BG 14 perioden bedöms bestå av kostnader som ryms i ordinarie verksamhet.

5 Förslag till mål för verksamheten per verksamhetsgren

5.1 Mål och inriktning för verksamhetsgren 1 – Insatser

5.1.1 Insatslinjal

Nedanstående tabell utgör grund för planering för att kunna genomföra insatser mot av regeringen uppsatta mål. Behov av medel på anslaget 1:2 *Fredsfrämjande förbandsinsatser* förutsätts avdelas genom regeringsbeslut för respektive insats.

Tabell 4. Storlek på insatser som grund för planering.

År/ volym i ååk	ISAF, C 130	Hkp,	KFOR	Marin- eller flygförband	Nationellt insatta	Summa ååk
2012		580	70	150	(300)	800 (1 150)
2013		580	70		(300)	650 (950)
2014		580	70	-	(300)	650 (950)

¹⁵ Kostnaderna belastar 2013 om förbandet står i beredskap första halvåret 2014, annars faller kostnaderna ut 2014.

5.1.2 Årsvis underlag

ISAF definieras som stor insats. KFOR definieras som mindre insatser. Därutöver finns möjlighet för en marin insats och/eller stridsflyginsats samt en insats av kompanistorlek med markförband i Afrika.

År 2014 ska Försvarsmakten kunna delta i insatser med 1 700 personer stadigvarande (varav 1 400 internationellt och 300 nationellt). Under 2014 är Försvarsmaktens planeringsinriktning att Sverige ska bidra med EU BG.

2012

Europa/KFOR

Styrkebidraget prolongeras från 2011. Förmågorna prioriteras i ordning 1; *Security Sector Reform (SSR)*, 2; *Situational Awareness (SA)* och 3; *Safe and Secure Environment (SASE)* och skydd. Därutöver är inriktningen att insatsen omfattar upp till fyra *Liaison and Monitoring Teams (LMT)*, personal för stöd till Kosovos SSR, enstaka stabsofficerare, *National Intelligence Cell (NIC)* och erforderligt *National Support Element (NSE)*.

Asien/ISAF

Styrkebidraget prolongeras från 2011. Dessutom föreslås en insats på 4 månader med Tp84 i Afghanistan.

För 2012 föreslår Försvarsmakten även en fortsatt utökning av det civila inslaget syftande till fortsatt utveckling av den samlade effekten av Sveriges åtaganden och insatser i Afghanistan.

Afrika/Medelhavet

Försvarsmakten föreslår en insats med marin- eller flygförband. Insatsen bedöms belasta anslaget 1:2 *Fredsfrämjande förbandsinsatser* med 182 mnkr.

Försvarsmakten föreslår vidare ett vidmakthållande av det svenska bidraget till EU NAVFOR ATALANTA OHQ under 2012, genom fortsatt placering av stabsofficerare motsvarande fem årsarbetskrafter.

Översikt grundalternativ

Tabell 5. Sammanställning av insatser 2012.

Insats	Utgift mnkr	Anteckning
KFOR	140	
ISAF	1 899	Inklusive UAV och HKP
Marin eller flyginsats	182	Föreslagen insats
Övrigt	40	Inklusive Athena
Summa	2 261	

2013

Europa/KFOR

I Kosovo är inriktningen att bidraget är oförändrat i förhållande till 2012 och omfattar LMT, personal för stöd till Kosovos reformering av säkerhetssektorn, enstaka stabsofficerare, NIC och erforderligt NSE.

Asien/ISAF

I ISAF sker ett deltagande i samma omfattning som 2012 med personal från i huvudsak markstridskrafterna. Försvarsmakten ska fortsatt planera för samverkan med ett utökat civilt inslag, multifunktionellt.

Översikt grundalternativ

Tabell 6. Sammanställning av insatser 2013.

Insats	Utgift mnkr	Anteckning
KFOR	140	
ISAF	1 899	Inklusive UAV och HKP
Övrigt	40	Inklusive Athena
Summa	2 079	

2014

Europa/KFOR

Insatsen prolongeras från 2013.

Asien/ISAF

Insatsen prolongeras på aktuell nivå. Vid positiv utveckling kan omstrukturering av det svenska bidraget övervägas. Därvid blir den civila komponenten och koordineringen med civilt bistånd alltjämt viktigare.

Beroende på händelseutveckling och den pågående processen avseende successiv överlämning av säkerhetsansvaret till afghanska armén och andra säkerhetsorganisationer kommer särskild uppföljning och beredskap att krävas för att förstärka alternativt förändra bidragets innehåll och utformning.

5.2 Mål och inriktning för verksamhetsgren 2 – Uppbyggnad av insatsorganisationen och beredskap

5.2.1 Inledning

Försvarsmakten ska enligt bilaga 2 till regleringsbrev för Försvarsmakten avseende 2011 föra ett förbandskort för respektive förband där förbandet utförligt presenteras över tiden avseende ett antal områden – insatser, övningar, förmåga, beredskap, personal och materiel.

Krigsförbanden beskrivs i detalj med förbandsmålsättningar. Inför varje år sker en avisering av krigsförbanden enligt fastställda förbandsmålsättningar. För närvarande finns förbandsmålsättningar fastställda för krigsförbanden i den organisation som intas från 2012-01-01. Förbandsmålsättningar för IO 14 är under utarbetande. I december 2010 fastställdes preliminära förbandsmålsättningar och enligt gällande plan för utarbetande av förbandsmålsättningar fastställs slutliga versioner i slutet på 2011.

Försvarsmaktens ambition är att övergå till en modell som innebär att samtliga krigsförbands målsättningar samlat genomgår större förändringar vart tredje år. Detta innebär att nya versioner av krigsförbanden införs 2017 och 2020. Syftet med detta är att förbättra möjligheterna att skapa synkroniserade förbandsmålsättningar där krigsförbanden i möjligaste mån utvecklas mot gemensamma kravställningar, exempelvis för ledningssystem.

Försvarsmaktens införande av FEM i kombination med PRIO ger ökat fokus på krigsförbanden och beskrivningar av dessa. Beskrivningarna som redovisas i hemlig .ubil 1.1 underbilaga 1.1 utgår från förbandsmålsättningarna men är anpassade till de behov som finns (H/S) för den 10-åriga planeringen. Dessa beskrivningar överensstämmer avseende innehåll i stort med regeringens krav på förbandskort. Med hänsyn till den längre tidsperiod Försvarsmaktens interna planering omfattar är redovisningen dock inte genomförd i tabellformat.

Beskrivningarna omfattar följande rubriker:

- Allmänt – allmän beskrivning av krigsförbandet.
- Personal – anger nuvarande ramar för krigsförbandet i IO 14. Under 2011 sker utformning av slutliga förbandsmålsättningar varför dessa siffror kan komma att justeras.
- Viktigare materiel – viktigare materielsystem som finns i krigsförbandet i IO 14.
- Utveckling och avveckling – exempel på utveckling och avveckling som sker i perioden fram till 2014.
- Beredskap – planerad beredskap per år fram till 2014. Beredskapen för år 2012 är grund för den avisering som sker. Beredskapen för åren 2013 och 2014 är en utgångspunkt för planeringen men kan påverkas, exempelvis på grund av utformning av slutliga förbandsmålsättningar för IO 14.
- Insatser – anger nuvarande planering avseende deltagande i insatser. Utgår från idag beslutade insatser.

Krigsförbandens förmåga relateras till förbandsmålsättningarna. Den faktiska förmågan är beroende av faktisk uppfyllnad av personal och materiel men också av t.ex. vilka övningar som kunnat genomföras och om krigsförbandet nyligen genomfört insats. Försvarsmakten redovisar därför inga förmågor.

5.2.2 Arméförband

Arméförbanden ska, tillsammans med övriga stridskrafter, kunna genomföra offensiva, defensiva och stabiliserande operationer. Uppgifterna ska kunna lösas i samtliga konfliktnivåer. Detta innebär förtroendeskapande och konfliktförebyggande åtgärder samt humanitära, fredsbevarande och fredsframtvingade operationer. Arméförbanden ska inom ramen för dessa uppgifter kunna möta såväl kvalificerade som okvalificerade motståndare som har ett reguljärt och irreguljärt uppträdande.

Arméförbanden ska, tillsammans med övriga stridskrafter, kunna lösa uppgifter i brigads ram. Detta ställer bl.a. krav på utveckling av

- brigadförmåga, brigadstaber och stabsförband
- manöver- och funktionsbataljoner
- förbindelser för operativ rörlighet
- en anpassad logistikorganisation på förbandsnivå
- ett sammanhängande lednings- och sambandssystem
- artilleri, bataljonsartilleri med skydd och rörlighet anpassad efter de förband de ska understödja, förstärkningsartilleri för att i brigads ram kunna slå
- luftvärn (intraoperabilitet, utveckling relativ omvärldsutveckling)
- kapacitet att genomföra *Counter Insurgency Operations* (COIN)
- övning i större förband samt utbildning av enheter på högre taktisk nivå.

De stridande förbanden samt dess stödförband ska fortsatt utvecklas främst avseende upptäckt av och verkan mot mål i svåra ljusförhållanden och urban miljö. Det krävs en återtagen ambition avseende utbildningsanläggningar och samordning avseende utbildnings- och träningshjälpmedel för att nå ambitionen mekaniserad kompanistridsgrupp, bataljonsstridsgrupp och brigad.

Krigsförbandsövningar påbörjas i mindre skala och tillväxer i takt med införandet av det nya personalförsörjningssystemet.

Mål för 2012-2014

Ledningsförmågan utvecklas genom införande av nytt informations- och stridsledningssystem (SWECCIS och SLB) samt fortsatt organisationsutveckling.

Underrättelseförmågan utvecklas genom införande av taktisk UAV. Genom renovering av artillerilokaliseringsradar ARTHUR upprätthålls kapaciteten att lokalisera motståndarens indirekta verkanssystem. Förmågan till underrättelseinhämtning inom manöverbataljonerna utvecklas genom att bataljonen tillförs SUAV- och UGV-system (*Unmanned Ground Vehicles*), andra sensorer och bearbetningsstöd.

Verkan utvecklas genom tillförsel av nytt artillerisystem samt vidareutveckling av kapacitet att leda flygunderstöd (CAS). Stridsvagn 122 och stridsfordon 90 i alla dess varianter är

föremål för livstidsförlängning (RENO) samt viss uppgradering. Ny ammunition tillförs granatkastarförbanden. Precisionsbekämpning med indirekt eld möjliggörs genom att Excalibur anskaffas.

Rörlighet (taktisk) utvecklas genom tillförsel av nytt trupptransportfordon samt materiel förnyelse avseende ammunitions- och minröjning. Kapacitet för *Route-clearance* vidareutvecklas. Ingenjörbandvagn med bl.a. minbrytningskapacitet införs och är operativ från 2013.

Skyddsförmågan ökar genom ett utvecklat luftvärn (ledningsplattform GBADOC, RENO UndE 23, övervägande om anskaffning av nytt markbaserat luftvärn, upptäcka och varna för *Rocket, Artillery, Mortar* (RAM), bekämpning små mål och IFF-system) och ett utvecklat CBRN-skydd (detektering, identifiering, analys, sanering) inklusive *Environmental Industrial Hazards* (EIH). EOD-förmågan vidareutvecklas genom att kunna understödja två insatsområden med IEDD och tre insatsområden med *Counter Mine Defence* (CMD).

Uthållighet utvecklas genom vidareutveckling av materielsystem avseende skydd och rörlighet för logistikfunktionens uppgifter samt en verifiering av logistikorganisationen på förbandsnivå. Försvarsmedicin utvecklas genom komplettering av förmågebredden samt utveckling av befintliga förmågor via bl.a. materieförnyelse.

Soldatsystem utvecklas genom bl.a. anskaffning av interngruppradio och mörkerutrustning. Utveckling av soldatsystem går mot tre olika ambitionsnivåer beroende på förbandsvisa krav. Inledningsvis ska anskaffningen täcka behovet för utbildning, insats, hög beredskap och materielunderhåll.

5.2.3 Marinförband

Marinförbanden är i huvudsak stående krigsförband med hög tillgänglighet. Förbandens primära uppgift är att i närområdet skydda svenska intressen. Där så är lämpligt ska denna uppgift även kunna lösas utanför närområdet.

Förmågorna att kunna påverka mål på, under och över havsytan samt även i amfibisk miljö är vidmakthållna. Detsamma gäller förmåga till sjöminröjning, luftförsvar och underrättelseinhämtning. Marinen kan härigenom bidra till att hävda Sveriges territoriella integritet. Förmågan att stödja markoperationer är utvecklad. Detta uppnås främst genom amfibiebataljonens utveckling till lätt manöverbataljon med amfibisk förmåga.

En ökad förmåga för fjärrstyrd och autonom sjöminröjning uppnås genom leverans av de yt- respektive undervattensgående farkosterna *Autonomous Surface Vehicle Minröj* (ASV Minröj) och *Autonomous Underwater Vehicle Minröj* (AUV Minröj). Det etablerade regionala samarbetet inom *Baltic Ordnance and Safety Board* (BOSB) fortsätter samordna minröjningsinsatser inom Östersjöområdet.

Under tidsperioden har sjöinformationsbataljonen intagit fastställd struktur med verksamhet vid huvudsakligen två orter; Muskö och Göteborg. I Visby vidmakthålls en civil/militär samverkansenhet under dagtid. Den regionala operativa samverkan som sker med Finland inom ramen för *Surveillance Co-operation Finland and Sweden* (SUCFIS) har utvecklats till att omfatta flera Östersjöländer inom ramen för projektet *Surveillance Co-operation Baltic Sea* (SUCBAS).

Försvarsmakten och Kustbevakningen har inlett ett myndighetsgemensamt arbete syftande till att inom ramen för myndigheternas ordinarie ansvarsområden och befogenheter finna områden där myndigheterna skulle vinna på att samutnyttja resurser och på så sätt uppnå bättre effektivitet och samordning. Arbetet ska resultera i en myndighetsgemensam överenskommelse och en handlingsplan. Hittills har utredningen pekat på att utveckling av insamling, bearbetning och delgivning av sjölägesinformation samt rekryterings- och utbildningsfrågor är två huvudområden som kan ge en god effekt. Handlingsplanen bedöms kunna börja ge effekt under 2012 och framåt.

Mål för 2012-2014

Förmågan till *ledning* vidmakthålls och utvecklas genom att ledningsmetodik och ledningssystemstöd anpassas i syfte att öka interoperabiliteten. Ledningssystemstöd för ubåtssystemet vidmakthålls genom omsättning av befintliga ledningssystem till ett gemensamt system. Flottilj-/TG-ledning utvecklas genom tillförsel av stödfartyg med viss ledningsförmåga (Carlskrona och Trossö). SWECCIS och SLB införs.

Förmågan till *underrättelser* vidmakthålls och utvecklas genom att ytstridsfartyg och ubåtar fortsatt stödjer förmågan till signalspaning. Kapaciteten att stödja FRA med strategisk signalspaning är vidmakthållen genom påbörjad anskaffning av ett nytt signalspaningsfartyg. Minkrigsanalysfunktionen *Mine Warfare Data Centre* (MWDC) vidmakthålls genom omsättning av ledningsstödmaterielen. Materieförsök med system för bottenkartering fortsätter.

Förmågan till *verkan* vidmakthålls och utvecklas genom att torped 62 anpassas för att utgöra enhetsbeväpning för ubåt, med verkan mot såväl yt- som undervattensmål. Rb 17 vidmakthålls men förmågan att påverka mål på havsytan ambitionssänks då utgången materiel omsätts med seriemateriel (*Military Off The Shelf* (MOTS)) utan sjömålsstridsdel. Bevakningsbåtar vid bevakningsbåtskompaniet utrustas med ROV-E för verkan mot undervattensmål. Avveckling av minsystem M9 sker när systemet nått sin livslängd 2014. Okontrollerbara sjöminor med återstående teknisk livslängd vidmakthålls. Materieförsök med system för bottenkartering fortsätter.

Förmågan till *rörlighet* vidmakthålls och utvecklas genom att den amfibiska manöverbataljonen tillförs skyddade fordon för ett kompani.

Förmågan till *skydd* vidmakthålls och utvecklas genom att Materielförsök med obemannad autonom undervattensfarkost, *Autonomous Underwater Vehicle* (AUV), AUV 62 SAPPHIRES genomförs. Röjdykardivisionen vidmakthåller förmåga att desarmera bomber och röja ammunition, inklusive *Improvised Explosive Devices* (IED). Kapacitet för luftförsvar vid sjöstridsflottiljerna vidmakthålls på nuvarande nivå. Delleverans sker av stridsbåt 90HS varav en del med vapenstation. Korvett typ Visby levereras med begränsad förmåga till sjöminröjning.

Förmågan till *uthållighet* vidmakthålls genom att HMS Carlskrona anpassas för rollen som stödfartyg med bl.a. RAS-utrustning. Korvetter och bevakningsbåtar vidmakthålls och livstidsförlängande åtgärder samordnas med planerad leverans ersättningsfartyg. Vedettbåt typ Kalmar ersätter bevakningsbåtar. Anskaffning av stödfartyg påbörjas. Kapaciteten till ubåtsräddning vidmakthålls genom livstidsförlängande åtgärder (LTF) för befintlig ubåtsräddningsfarkost URF.

5.2.4 Flygvapenförband

Flygvapenförbanden är i huvudsak stående krigsförband med hög tillgänglighet. Förbandens primära uppgift är att i närområdet skydda svenska intressen. Där så är lämpligt ska denna uppgift även kunna lösas utanför närområdet.

Målet för flygvapenförbanden på kort och medellång sikt är att skapa, nyttja och beredskapshålla användbara och tillgängliga krigsförband. Tonvikten ska ligga på operativ förmåga i närtid. Utbildning och övning samt materielanskaffning ska primärt syfta till att skapa hög verkansförmåga, tillgänglighet, rörlighet, uthållighet och interoperabilitet. Flexibiliteten bör också öka så att insatta förband vid behov kan växla mellan olika konfliktnivåer, uppgifter och geografiska miljöer. Flygvapenförbanden ska kunna användas i alla konfliktnivåer från civila konfliktförebyggande insatser till krig.

Flygvapenförbandens fortsatta utveckling ställer krav på:

- Fungerande personalförsörjning och speciellt rekrytering av kritiska kompetenser, såsom luftbevakare, flygstridsledare, helikopterpiloter, flyg- och helikoptertechniker, personal för högre ledning, underrättelse (*Mission Support Element*) och personal kopplad till sambands- och informationssystem (SIS-personal).
- Fortsatt utveckling av ledningssystem och ledningsstödsystem (samband/länkar), särskilt för flygtaktisk ledning.
- Regelbundna övningar med flera krigsförband.
- Att reglementen och handböcker utvecklas och fastställs.

De nordiska och internationella samarbetena utvecklas fortsatt. T.ex. medger medverkan i *Air Situation Data Exchange* (ASDE) på sikt en gemensam luftlägesbild över Norden.

Mål för 2012-2014

Förmågan till *ledning* vidmakthålls, utvecklas och förändras genom att centralisering av strilcentraler genomförs och verksamheten i Hästveda (StriC syd) avvecklas 2014. Kapacitet att producera auktoriserat luftläge och genomföra stridsteknisk ledning av flygstridskrafterna vidmakthålls. Flygbasbataljonerna fortsätter utvecklas mot att kunna leda och planera verksamhet vid ett utökat antal platser. Ledningsprinciper bör vara interoperabla t.ex. inom *Per-sonnel Recovery* (PR) och *Force Protection*. Kapacitet för stridsteknisk ledning vidmakthålls genom införande av interoperabla datalänkar (Länk 16). Luftburen radarspaning och flygstridsledning, ASC890, vidmakthålls. Informationssystemet SWECCIS införs successivt. ICC (en del i SWECCIS), ett interoperabelt informationssystem för taktisk ledning av flygstridskrafternas förband, har börjat införas.

Förmågan till *underrättelser* vidmakthålls och utvecklas genom att verksamhets bearbetnings- och ledningssystem införs som en del i den integrerade underrättelseprocessen. Kapacitet att spana mot mark- och luft- samt sjöarenan, samt att överföra information till andra enheter vidmakthålls inom stridsflygssystemet. Stridsflygets kapacitet att verka under mörker och allväder vidareutvecklas. Kapacitet att spana mot markytan, över och under havsytan, samt att överföra information till andra enheter utvecklas inom helikoptersystemet. Koncept för *Intelligence, Surveillance, Reconnaissance* (ISR) utvecklas med fokus på *Time Sensitive Targeting* (TST) inklusive integrering med verkansprocessen.

Förmågan till *verkan* vidmakthålls och utvecklas genom att förbättrad förmåga att påverka mål i luften på långa avstånd införs på JAS 39. Förmåga att påverka mål på marken med graderad verkan, under allväderförhållanden och med ökat avstånd mellan mål och plattform vid vapenleverans tillförs under perioden i och med införandet av *Small Diameter Bomb* (SDB) på JAS 39. Kapaciteten till *swing role*¹⁶ förbättras för att ytterligare nyttja JAS 39 operativa potential. Videolänk mellan pilot och *Forward Air Controller* (FAC) införs på JAS 39 för att förbättra förmåga att påverka mål på marken. Förmågan att påverka mål på havsytan

¹⁶ Byte av roll i luften mellan jakt, attack och ISR.

vidmakthålls. En utredning av ny sjömålsrobot genomförs, då Rb 15 livstid upphör strax efter perioden. Understöd till specialförbanden fortsätter att utvecklas med utökad operativ förmåga.

Förmågan till *rörlighet* vidmakthålls och utvecklas genom att flygbasbataljonernas möjlighet till taktisk, operativ och strategisk rörlighet vidmakthålls. Förmågan till taktisk flygtransport vidmakthålls. Helikoptersystemen HKP10 och HKP15 vidmakthålls och två nya helikoptersystem (HKP14 och HKP16) införs.

Förmågan till *skydd* vidmakthålls och utvecklas genom att egenskyddet på JAS 39, TP 84, FPL 102 och HKP15B förstärks. Egenskyddet på övriga helikoptersystem vidmakthålls enligt nuvarande plan. Mörkerförmåga införs för transportflyget (TP 84). Förmåga att desarmera bomber och röja ammunition utvecklas inom basbataljonen. *Personnel Recovery* vidareutvecklas i samverkan med övriga Försvarmakten. *Force Protection* utvecklas, bl.a. genom att en studie kring skydd av luftstridskrafterna genomförs och resultat implementeras efter beslut.

Förmågan till *uthållighet* vidmakthålls och utvecklas genom att MEDEVAC-förmågan upprätthålls med HKP10B och utvecklas för HKP16. Medlemskap i *Air Transport, Air-to-Air Refuelling and Exchange of other Services (ATARES)* vidmakthålls och taktisk lufttankningsresurs med TP84 T tillförs. En långsiktig strategi för försörjning av flygammunition och flygdrivmedel tas fram.

5.2.5 Lednings- och underrättelseförband

Lednings- och underrättelseförbanden är inriktade både mot nationella och internationella uppgifter.

Förmåga att leda på strategisk, operativ och taktisk nivå finns vid Högkvarteret inklusive taktiska staber. Rörlig operativ ledning (FHQ) stödjer Högkvarteret som operativ ledningsresurs och utgör grunden till operativt högkvarter vid internationella insatser, bl.a. för EU:s stridsgruppskoncept. Personal ur rörlig operativ ledning (FHQ) kan dessutom bemanna befattningar på den operativa nivån i internationella staber. Betjäningförband till rörlig operativ ledning (FHQ) och brigadstaber vidmakthålls i modulärt uppbyggd ledningsplatsbataljon och sambandsbataljon som båda utvecklas mot att bli försvarsmaktsgemensamma. Bataljonerna kan även stödja andra former av stridsgrupper.

Fyra regionala staber organiseras för samordning av territoriell verksamhet.

Rörlig marktaktisk ledning utövas av brigadstaber och rörlig sjötaktisk ledning av flottiljledning. Flygstridsledning utövas av stridslednings- och luftbevakningsbataljonen. Flygtaktisk ledning utövas av Högkvarteret (flygtaktisk stab).

Försvarsmaktens organisation för drift- och underhåll av fasta ledningssystem omstruktureras tidigt i perioden varvid en enhetlig drift- och underhållsorganisation inrättas. I och med denna omstrukturering, och förutsatt politiskt beslut, avvecklas krigsförbanden FMTM och operativ ledningsteknisk bataljon och istället inrättas Försvarsmaktens Telekommunikations- och IS förband, FMTIS. I FMTIS integreras Teledriftcentral (TDC), IT driftcentral, Försvarsmaktens Larmcentral (FM LC) och *Network Operating Centre* (NOC) vilket medför ett bättre resursutnyttjande med målet att öka driftsäkerhet och säkerhet mot intrång och åverkan i den fasta infrastrukturen. Försvarsmakten planerar för att med befintliga system utveckla funktioner för gemensam lägesinformation (GLI).

Förbanden som verkar inom informationsarenan och som understödjer mark-, sjö-, luft- och gemensamma operationer utgörs av stående enheter med hög tillgänglighet. Merparten av dem präglas av en hög personaluppfyllnad även under normala beredskapsförhållanden.

Enskilda uppgifter såsom att producera och distribuera datasatser och bibliotek till telekrigssystem och hydroakustiska sensorsystem är en förutsättning för att andra stridskrafter ska kunna delta i insatser.

Mål för 2012-2014

Högkvarteret utvecklas för en effektivare strategisk, operativ och taktisk ledning. Rörlig operativ ledning ((F)HQ) utvecklas och vidmakthålls. Regionala staber utvecklas och vidmakthålls.

Funktioner för marklägessammanställning och gemensam lägesinformation utvecklas och införandet planeras.

Ledningsplatsbataljon utvecklas och vidmakthålls för att kunna betjäna olika typer av staber och insatser, både nationellt och internationellt. Omsättning och komplettering av fordon till ledningsplatsbataljon har påbörjats.

Sambandsbataljon vidmakthålls med inriktning att kunna stödja samtliga planerade och pågående insatser med fjärrsamband och yttäckande samband. Omsättning och komplettering av fordon till sambandsbataljon påbörjas.

Nationell Underrättelseenhet (NUE) stödjer multinationella befälhavare, nationella förbandschefer och nationellt styrkebidrag med nationella underrättelser. Krigsförbandet vidareutvecklas för att var fullt operativ 2013.

I avvaktan på beslut om införandet av FMTIS har följande organisatoriska förändringar genomförts:

- Materielsystemkontor Ledningssystem (MSK Led) har organiserats och verksamheten utvecklas under inledningen av perioden.
- Konsolidering av Försvarets svarsställen har genomförts.
- Genomförandeenheter för underhållsinsatser på FMLS TS har organiserats inom FMLOG genom konsolidering av verksamhet vid FMLOG, LSS och Marinbasen.
- Konsolidering av IT-driften har genomförts genom sammanslagning av verksamhet som bedrivs vid FMTM och FMLOG.
- Förberedelser och införande av ett gemensamt bevaknings- och larmsystem (FM LC) för garnisoner, marktele- och teleanläggningar genomförs.

Kapacitet för ledning av flygstridskrafter med taktiska datalänkar (L16) införs.

Kapacitet för att planera samordna och leda informationsoperationer på den taktiska och operativa nivån utvecklas. Telekrigbataljon, PSYOPS-förbandet, och IT-Försvaretsförbandet (ITF) med funktionsansvar för FM CERT (*Computer Emergency Response Team*) utgör en naturlig del av Försvarets operativa verksamhet.

Samverkan genomförs enligt gällande samarbeten och särskilt utvecklas samordningen av *Information Assurance* (IA) och *Computer Network Operations* (CNO) för Försvarets operativa verksamhet. Utveckling av ledning, metodik och regelverk för genomförande av informationsoperationer ska fortsätta.

5.2.6 Logistikkförband

Logistikkförbanden består av logistikkbataljoner, teknisk bataljon, transportförband (MOVCON), sjukvårdsförband, NSE och FMLOG stab. Förmågan att försörja krigsförbanden förutsätter en robust logistikkedja. Logistikkförbandens förmåga till markbundna transporter ska ytterligare anpassas till de krav som insatsmiljö och understödda krigsförband normerar, bland annat genom anpassning av skydd, rörlighet och verkan. En utökad integrering mellan underrättelsefunktionen (inhämtning, bearbetning och delgivning) och logistikkförbandens fordonssystem (skyddsnivå och beväpning) ska ske.

Logistikkledning ska vara en integrerad del av Försvarets ledningssystem och ledningsprocesser på alla nivåer och i alla skeden. Del av planeringen genomförs multinationellt, t.ex. som strategisk planläggning inför nya insatser eller operationer. De stödsystem, metoder och procedurer för logistikkledning som utvecklas ska stödja detta.

Inriktningen är fortsatt utveckling av modulärt uppbyggda logistikkförband. Försvarets ska ha ett gemensamt operativt och taktiskt logistikkoncept inkluderande stridsfältsnivån och stöd och förstärkningsnivån som bl.a. omfattar manöverbataljoner, funktionsbataljoner, marin basbataljon och basbataljon. Innehållet i det för en specifik insats behovsanpassade logistikkförbandet kan variera över tiden.

Implementering och utveckling av förmåga till luftburen försörjning fullföljs i syfte att ytterligare utveckla försörjningskedjan för understöd av förband på mark- och sjöarenan. Sjöbasering av logistikstöd utvecklas och en ökad integrering mellan resurser från främre och bakre nivå (exempelvis NSE) genomförs.

Förmågan till förebyggande hälso- och sjukvård utvecklas, omfattande åtgärder som vidtas före, under och efter en insats för att bevara personalens hälsa och stridsduglighet. Förmågan ska grundas på en utvecklad medicinsk underrättelsetjänst. Försvarsmedicin intar en för basorganisationen och krigsförbanden samordnad organisation för förebyggande och omhändertagande sjukvård, rehabilitering samt friskvård. Sjukvårdsutrustning till den enskilde soldaten och grupp samt fler MEDEVAC-fordon ska anskaffas och system för patientövervakning ska utvecklas.

De senaste årens rekryteringsarbete visar entydigt att Försvarmakten, i likhet med andra länder, har stora svårigheter att tillgodose behovet av medicinsk kompetens vid internationella insatser och beredskapsförband. Det gäller särskilt kirurger, narkosläkare och specialistsjuksköterskor. Enligt Försvarmaktens uppfattning kan behovet av medicinsk kompetens i insatsområden bara tillgodoses om frågan betraktas som en nationell angelägenhet. Försvarmakten har vidtagit åtgärder för att förbättra rekryteringen av sjukvårdspersonal och ytterligare åtgärder från myndighetens sida övervägs. Försvarmakten föreslår att regeringen tillsätter en utredare för att överse möjligheterna att genom olika åtgärder underlätta Försvarmaktens rekrytering av sjukvårdspersonal.

Möjligheten att samverka såväl nationellt som internationellt med andra aktörer och andra nationers förband ska utvecklas. Informationsutbyte mellan svenska militära informationssystem avsedda för insats- och resursledning, likväl som utbyte med civila informationssystem ska möjliggöras såväl nationellt som internationellt. Logistikförbanden ska efterhand uppnå högre likformighet med främst de nordiska länderna.

National Support Element (NSE) är benämningen på den stödfunktion/-enhet, som upprättas vid internationella insatser/övningar för att ombesörja det rent nationella understödet till de deltagande svenska enheterna. Begreppet NSE är förbehållet internationella insatser/övningar och ska således inte användas för insatser/övningar i Sverige utom i ett avseende – om övningen avser övning av det nationella understödet vid internationell insats.

Mål för 2012-2014

Logistikutvecklingen ska fullföljas enligt principen *modulära enheter* för samtliga förbandstyper. Försvarmakten upprätthåller en egen militär förmåga att säkerställa den främre logistiken. Andra aktörer ska kunna nyttjas i de fall konfliktnivå, hot, miljö och övriga förutsättningar inom insatsområdet medger detta. Principen att från operativ nivå kunna förstärka de förbandsbundna resurserna på taktisk nivå ska fortsatt tillämpas.

Arbetsmetoder och processer för samordnad ledning och genomförande av logistiken fortsätter utvecklas. Logistikledning genomförs multinationellt och stödsystem, metoder och procedurer för logistikledning som utvecklas ska stödja detta. Utveckling av beslutstöds- och resursledningssystem ska fortsätta i syfte är att effektivisera insats- och resursledning på alla nivåer. En första version av *resursledningssystem främre insatsledning* (RSF) driftsätts i insatsorganisationen. Fortsatt utveckling ska ske för att möta interoperabilitetskrav.

Utveckling och dimensionering ska utgå från en möjlighet att understödja bataljonsstridsgrupps (motsvarande) storlek vid internationella insatser och två brigader/brigadstridsgrupper vid nationella insatser. Avseende marin- och flygvapenförband ska dimensioneringen utgå från markbundna operativa och taktiska förstärkningsbehov. Delar t.ex. sjukvårdsenheter, förnödenhetslager och teknisk förmåga ska kunna fartygsgrupperas. Implementering och utveckling av förmåga till luftburen försörjning fullföljs. Förmågan till förebyggande hälso- och sjukvård (*Force Health Protection*) fortsätter utvecklas.

Försvarmakten bedömer att FSU kommande förslag innebär stora förändringar för FMLOG. Försvarmakten har tidigare i underlaget för inriktningspropositionen¹⁷ angivit att det finns behov av att insatsorganisera delar av FMLOG. Försvarmakten bedömer även fortsättningsvis att insatsorganisering av tillämpliga delar av FMLOG är nödvändigt för att skapa tillgänglighet. Insatsorganisering innebär inte med automatik att nya krigsförband föreslås, utan kan även innebära att gränssytor mellan främre och bakre nivån inom logistikområdet synkroniseras. Insatsorganisering ska inte förhindra fortsatt OPS-prövning av verksamhetsområden.

5.2.7 Hemvärnsförband

Utveckling av hemvärn med nationella skyddsstyrkor fortsätter mot mer tillgängliga och användbara krigsförband. Hemvärnsförbanden består av 22 000 personer varav nationella skyddsstyrkor utgör ca 17 000 personer inklusive frivillig avtalspersonal. De nationella skyddsstyrkorna kan lösa uppgifter i hela landet. Hemvärnsbataljonernas insatskompanier utgör grund för nationella skyddsstyrkor. Övriga delar av hemvärnsbataljonen kan användas för t.ex. bevakningsuppgifter inom i första hand eget län.

Hemvärnet med nationella skyddsstyrkor är, lokalt och regionalt, inriktade mot uppgifter som skydd och bevakning av skyddsvärda militära objekt och verksamheter samt samhällsviktig civil infrastruktur. Dessutom kan ytövervakning genomföras. Förbanden har en hög beredskap och kan med huvuddelen verka inom ett dygn samt med mindre delar inom några timmar. Hemvärnsförband med marin inriktning utgör en resurs för skydd och bevakning i främst skärgårdsmiljö.

Hemvärnet med nationella skyddsstyrkor har utvecklat kapacitet inom exempelvis fältarbeten, CBRN, MP och trafiktjänst. Materiell förnyelse och utveckling är genomförd, främst

¹⁷ 2009-01-30 HKV 23 383:51503 Försvarmaktens underlag för regeringens försvarspolitiska proposition 2009

avseende sambands- och ledningsmateriel, fordon, materiel för mörkerkapacitet och fältförplägnad. Därutöver är utveckling av personlig utrustning fullföljd.

Mål för 2012-2014

Samtliga hemvärnsförband har definierade uppgifter.

Chefers kompetens att leda förband (chefsutveckling) höjs och stor vikt läggs på grupp- och plutonchefers utveckling. Det säkerställs att plutonen som stridsenhet utbildas, samövas och utvecklas och att chefer på insatskompani och insatspluton utvecklar kapacitet att leda förband. Stabers möjligheter att leda förband utvecklas genom att samordnat genomföra stabstjänstövningar och fältövningar. Utbildningssystem avseende Hemvärns-KFÖ, SÖB och SÖF fullföljs och utvecklas som övnings- och utbildningsmetodik vid samtliga förband.

Förmåga att lösa uppgifter i urban miljö fortsätter att utvecklas.

Hemvärnsunderrättelsekompanier organiseras utgående från operativa behov. Hemvärnsbåtkompanier organiseras utgående från operativa behov i Stockholms- (inklusive Gotland), Karlskrona- och Göteborgsområdet. Hemvärnets funktionsplutoner organiseras utgående från operativa behov.

Förnyelse av fordonsparken, mörker-, lednings- och sambandsmateriel samt fältförplägnadsmateriel genomförs.

5.2.8 Specialförband

Särskilda operationsgruppen (SOG) inriktas i rollen som nationell resurs i första hand mot att genomföra räddnings-, evakuerings-, förstärknings- och fritagningsoperationer (REFF) i de områden Försvarsmakten har personal och förband.

Internationellt är SOG en militärstrategisk resurs för genomförande av fritagning av gisslan. Därutöver inriktas SOG mot att nyttjas som strategisk/operativ resurs i syfte att genomföra initiala operationer, *Early Entry Operations* (EEO) eller att ingå i en *Combined Joint Special Operations Task Force* (CJSOTF) och därigenom utgöra en strategisk eller operativ resurs för offensiva specialoperationer eller underrättelseinhämtning inom ramen för EU- och Nato-insatser. Vidare gör de operativa förmågorna i dessa koncept att Specialförbandssystemet är särskilt lämpat att lösa uppgifter och genomföra operationer inom ramen för territoriell integritet och regional säkerhet.

Den fortsatta utvecklingen ska ske så att nationella särlösningar även fortsatt så långt som möjligt undviks och harmoniseras med EU och Nato specialoperationsprocedurer. Utvecklingen av systemintegration med stödjande enheter avseende främst taktisk och operativ rörlighet är prioriterad. Utveckling av specialförbanden redovisas och utvecklas i detalj i utvecklingsplan för specialförbandssystemet.

5.3 Mål och inriktning för verksamhetsgren 3 – Utveckling

Försvarsmaktens utvecklingsverksamhet ska inriktas mot följande områden inom perioden 2012-2014:

- Försvarsmakten ska vidmakthålla förmågan att genomföra väpnad strid, i en multinationell kontext, mot olika typer av motståndare i olika miljöer även där irreguljära hot förekommer. Försvarsmakten ska vidmakthålla kvalificerade stridskrafter inom mark, sjö-, luft- och informations-/ledningsarenan. Dessa stridskrafter ska vara interoperabla och kunna verka modulärt.
- Försvarsmaktens övergång till stående och kontraktsförband förutsätter nya metoder avseende träning och övning. Dagens insatser med multinationella, gemensamma operationer ställer också allt högre krav på förbandens färdighets- och träningsnivå. Interoperabilitet och kompatibilitet med andra länders och organisationers träningsnätverk ska säkras.
- Förmågan att stödja och delta i expeditionära operationer ska stärkas. Detta i syfte att snabbare och effektivare än idag kunna genomföra insatser i närområdet, inom Europa och globalt. Den expeditionära förmågan tillgodoser även territoriella förmågekrav. Den expeditionära inriktningen påverkar hela Försvarsmakten samt stödmyndigheterna.
- Ett helhetsbaserat förhållningssätt enligt principerna för en *allomfattande ansats* ska kunna tillämpas vid alla insatser, såväl nationellt, i närområdet som utanför detta. Förmågan ska utvecklas tillsammans med andra myndigheter och organisationer i Sverige samt i samklang med FN, EU och Nato och våra viktigaste samarbetsländer. Prioriterade utvecklingsområden är harmonisering av arbetssätt, samordnad utbildnings- och övningsverksamhet, gemensamt konceptuellt ramverk och fasta ledningsstrukturer.
- Sveriges solidaritetsförklaring ställer nya och förändrade krav på Försvarsmakten, särskilt vad det gäller förmågan att ge och ta emot militär hjälp. Denna förmåga ska utvecklas.

Ovan nämnda inriktningar ska utvecklas och stödjas av Försvarsmaktens utvecklingsverksamhet.

En fortsatt effektivisering, rationalisering och koordinering av utvecklingsverksamheten ska genomföras. Utvecklingsverksamheten ska genomföras förbandsnära med krigsförbandens behov i centrum. Fokus ska vara på den operativa nyttan samt resultatöverföring och successiv avtappning till insatsorganisationen. Samtidigt ska utvecklingsverksamheten medge att framtida hot, möjligheter och förmågebehov ska kunna mötas och hanteras. Utvecklingsverksamheten ska vara behovsstyrd och tydliga beslutsgrindar införas för all utvecklingsverksamhet. Kommunikationen kring levererade resultat ska förbättras.

För att ta del av andra länders utvecklingsresultat och dela utvecklingskostnader ska samarbete sökas med aktörer såväl inom landet som internationellt. Internationellt prioriteras

samarbete inom Norden, EU, LOI och Nato samt med USA, Storbritannien, Frankrike och ett fåtal andra nationer.

5.4 Mål och inriktning för verksamhetsgren 4 – Övrig dimensionerande verksamhet

5.4.1 Exportstöd och exportåtaganden

Försvarsmakten ska enligt Förordning om ändring i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten bl.a. ”på uppdrag av Försvarsexportmyndigheten (FXM) bedriva exportrelaterad verksamhet inom försvarssektorn”. Försvarsmakten är beroende av FXM inriktning för att kunna planera och budgetera för angiven verksamhet men måste också förse FXM med underlag avseende planerad inriktning för att FXM ska kunna bedriva sin verksamhet så att den ”bidrar till försvarets långsiktiga materielförsörjning”.

5.4.2 Statsceremoniell verksamhet

Från 2012 genomförs huvuddelen av högvakten samt erforderliga ceremonier vid statsbesök och andra tillfällen av livbataljonen.

5.5 Mål och inriktning för verksamhetsgren 5 – Fredsfrämjande verksamhet m.m.

Målet för verksamhetsgrenen är att bidra till freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet såsom konfliktlösning, civil krishantering och förebyggande av väpnade konflikter samt att stärka skyddet för mänskliga rättigheter och humanitär rätt.

Försvarsmakten ska rekrytera, utbilda och utrusta den personal som regeringen beslutar ställa till förfogande för internationella freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet samt genomföra de insatser regeringen beslutar om. Försvarsmakten ska med kort varsel kunna ställa lämplig personal till förfogande. Vidare ska Försvarsmakten leda det svenska deltagandet enligt överenskommelser för aktuella insatser.

5.5.1 Mål för 2012-2014

För att bidra till internationell krishantering, konfliktlösning och konfliktförebyggande verksamhet ska Sverige med bred geografisk spridning ställa svensk personal (observatörer, stabsofficerare och andra experter) till förfogande främst inom ramen för FN, OSSE, EU, Nato/PfF, men även för annan verksamhet.

5.6 Mål och inriktning för verksamhetsgren 6 – Stöd till samhället

Verksamhetsgrenens definition omfattar Försvarsmaktens stöd till samhället. Därutöver kan även civila myndigheter lämna stöd till Försvarsmakten enligt nedan.

Planering och samordning för Försvarsmaktens behov av och för mottagande av stöd från övriga myndigheter vid lösande av Försvarsmaktens huvuduppgifter att hävda territoriell integritet och försvara landet med stöd av lag (1990:217) om skydd för samhällsviktiga anläggningar m.m. Förordning (1982:756) om Försvarsmaktens ingripande vid kränkningar

av Sveriges territorium under fred och neutralitet, m.m. (IKFN-förordning), lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap samt vissa följdlagar med förordningar och som inte faller inom verksamhetsgren 1 (nationella insatser).

Försvarmakten ska med ordinarie beredskap kunna samverka med övriga myndigheter och lämna stöd till samhället vid fredskriser, eller genomföra totalförsvarsinsatser och motta stöd från samhället för att hävda territoriell integritet och försvara landet. Försvarmakten ska återta förmågan till totalförsvarsinsatser och planera för stöd till samhället vid svår påfrestning på samhället i fred.

5.6.1 Mål för 2012-2014

Försvarmaktens ska utveckla förmågan till totalförsvarsinsatser samt att få stöd vid försvarsplanering med övriga myndigheter. Samverkansfunktionen på regional nivå utvecklas vid införandet av regionala staber. Utbildning av samverkansofficerare nationellt införs under perioden.

Under perioden ska Försvarmakten fortsätta att utveckla planer inom ramen för svåra påfrestningar på samhället i fred och kris samt vid behov teckna överenskommelser med sektormyndigheter om hur och i vilka former stöd kan lämnas.

6 Personalförsörjning

6.1 Inledning

För att möta av regering och riksdag ställd krav på ökad tillgänglighet, användbarhet och flexibilitet för insatser i Sverige, i och bortom närområdet samt globalt har reformeringen av personalförsörjningssystemet inletts. När denna reformering är slutförd ska Försvarmaktens personalförsörjningssystem över tiden säkerställa en balans mellan behov och tillgång. En hörnsten i denna förändring är att försörjningen av militär personal vilar på frivillighet. En annan hörnsten är den anställda personalens, militär såväl som civil, arbetsskyldighet avseende Försvarmaktens alla uppgifter.

Personalförsörjningssystemet ska tillgodose organisationens nuvarande behov av militär personal samtidigt som det ska vara tillräckligt flexibelt och anpassningsbart för att möta nya krav i en föränderlig värld. Exempelvis ska utbildningssystemet för grundläggande och kompletterande militär utbildning (GMU, KMU) med kort varsel, om försvarsberedskaperna så kräver, kunna användas för utbildning av soldater och sjömän under plikt.

En personalförsörjning baserad på frivillighet innebär att Försvarmakten, i betydligt större omfattning än tidigare, kommer att vara en aktör och konkurrera om arbetskraften på arbetsmarknaden. En framgångsfaktor för att beräknade personalbehov och -flöden samt proportioner mellan olika personalkategorier ska kunna realiseras är att Försvarmakten agerar och uppfattas som en attraktiv arbetsgivare såväl internt som externt.

För militär personal innebär systemet ett nyttjande av gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS) som alla innehar tidsbegränsade anställningar och som tjänstgör kontinuerligt alternativt tidvis. Grunden för personalförsörjningen av militär personal utgörs av GMU (för vissa kategorier även KMU), varifrån rekrytering till alla personalkategorier sedan sker. För den tidvis tjänstgörande personalen bygger nyttjandet på ett utvecklat författningsstöd vilket kan innebära att detaljer i personalförsörjningsplanen kan behöva förändras.

Försörjning av civil personal till Försvarsmakten har sedan länge byggt på rekrytering i konkurrens med övriga arbetsmarknaden. Även om denna försörjning har fungerat väl och myndigheten har kunnat attrahera civil personal i tillräcklig mängd och med rätt kompetenser kommer åtgärder att krävas i perioden 2015 och framåt. Detta beror främst på en hårdnad konkurrens på arbetsmarknaden avseende välutbildad personal och stora pensionsavgångar inom tjänstesektorn. Försvarsmakten måste därför inte bara beakta attraktions- och rekryteringsfrågorna i perspektivet militär personal utan även i perspektivet civil personal.

Försvarsmakten har under det senaste året påbörjat ett omfattande arbete i syfte att omhänderta den förändring som frivillig rekrytering innebär. Detta gäller primärt för personalkategorin GSS samt arbetet med att utveckla myndigheten som en attraktiv arbetsgivare. Förändringsarbetet kommer att fortgå under perioden.

6.2 Risker

Personalförsörjningssystemet är i sin helhet uppbyggt kring ett antal antaganden, utgående från vad regering och riksdag efterfrågar, vilka antingen kan härledas till erfarenheter från andra länder, demografiska underlag, politiska beslut eller kostnadskalkyler. Om dessa erfarenheter och beslut inte visar sig få avsedda effekter kan det innebära att systemet blir mer kostsamt eller levererar mindre effekt än förväntat. De områden som kan försvåra reformen och därför bör följas särskilt noga är Försvarsmaktens förmåga att attrahera, rekrytera och behålla personal.

6.3 Mål för personalförsörjningen

Försvarsmakten ska utveckla ett personalförsörjningssystem som ger en mer användbar, tillgänglig och flexibel insatsorganisation. En förutsättning för att nå detta är att kunna hantera en omstrukturering av det tidigare personalförsörjningssystemet.

Ett kontinuerligt in- och utflöde av personal över tiden behöver möjliggöras. Avveckling och rekrytering av personal måste kunna ske samtidigt. Karriärväxlingsmetoderna måste utvecklas och göras attraktiva med beaktande av de arbetsrättsliga förutsättningarna.

6.4 Inriktning 2012-2014

6.4.1 Förändra personalförsörjningen

Utvecklade och attraktiva karriärväxlingsmetoder

Följande ska utvecklas:

- Metoder för avvecklingsåtgärder som inte påverkar inflödet.
- Större flexibilitet vad gäller tider, ekonomiskt stöd och inriktning under omställningstiden. Förhållningssättet till karriärväxling, ska förändras med hjälp av utbildning av i första hand chefer samt kommunikation.
- Anpassa Försvarens karriärväxlingsprogram till att hantera större volymer. Den fortsatta utvecklingen inriktas mot karriärplanering under längre tid samt speciella inriktningar under omställningstiden.

Inför arbetet med karriärväxling görs därefter analys av överskotts- och underskotts kompetenser. Analyserna används som bakgrund när cheferna genomför utvecklingssamtal med sina medarbetare, ett samtal som i vissa fall ska stimulera till att påbörja karriärväxling.

Inför ett utvecklat lönebildningssystem

I det omfattande förändringsarbete Försvarensmakten för närvarande genomför inom personalförsörjningsområdet ingår även att utveckla myndighetens lönebildning. Med ett utvecklat lönebildningssystem ska lönebildningen anpassas för att bättre överensstämja med arbetsgivarverkets intentioner med lokal lönebildning och det som framkommer i *Ramavtal för löner m.m. för arbetstagare inom det statliga avtalsområdet (RALS)*. Ett utvecklat lönebildningssystem ger Försvarensmakten bättre förutsättningar att stärka arbetsgivarrollen, att styra och följa upp lönekostnadsutvecklingen samt att tillgodose andra myndigheters och organisationers behov av sådan lönebaserad information som stadgats i lag eller avtal.

Försvarsmaktens lönebildningssystem består av fyra delar för att tillgodose verksamhetsintresset:

- *Försvarsmaktens principer för lönebildning*
Är en utveckling av idag gällande FM Lönepolicy. Principerna för lönebildningen möjliggör att i ett ramdokument sammanhålla det som styr myndighetens samlade lönebildning vad avser lönepolitiska mål och förhållningssätt samt lönekriterier m.m.
- *Försvarsmaktens lönestruktur*
Lönestrukturen utgår från myndighetens samtliga befattningar där varje befattning är kravsatt, nivåindelad, BESTA-klassificerad samt prissatt. Lönestrukturen möjliggör tillämpningen av Försvarsmaktens principer för lönebildning.
- *Försvarsmaktens lönesättning*
Lönesättning är den del som hanterar de situationer där lönesättning är tillämplig. Utgångspunkten är att den som är chef också är den som beslutar om lön med stöd av det konsultativa arbetssättet.
- *Försvarsmaktens lönerevision*
Lönerevision är den del som hanterar RALS. Normen är att lönerevision genomförs genom lönesättande samtal mellan chef och medarbetare.

Införande och etablering av ett utvecklat lönebildningssystem i Försvarsmakten innebär avsevärda förändringar av såväl arbetssätt som förhållningssätt i jämförelse med dagens lönebildning. Karaktäristiskt för det utvecklade lönebildningssystemet är central styrning, lokal tillämpning och ett myndighetsgemensamt arbetssätt.

Under inledningen av perioden 2012-2014 fortsätter införandet av det utvecklade lönebildningssystemet både vad gäller förändrade arbetssätt och systemstöd. Målsättningen är att det förändrade arbetssättet avseende Försvarsmaktens lönerevision tillämpas från och med den revision som sker 2012. För att myndigheten framgångsrikt under perioden ska kunna etablera ett utvecklat lönebildningssystem krävs att lönebildningssystemets delkomponenter var för sig och lönebildningssystemet som helhet kontinuerligt kvalitetssäkras och utvecklas.

En utvecklad och anpassad rekrytering

I perioden 2012 -2014 ska följande genomföras för att utveckla och anpassa rekryteringen:

- Etablering av rekrytering till GSS/T.
- Etablering av system för internrekrytering med inriktning på möjlig yrkesutveckling av GSS till specialistofficerare.
- Inleda uppföljning av tjänstbarhet i insatsbefattning mot krav i det successiva urvalet vid grundrekrytering.
- Uppföljning och analys av rekryteringen 2011 mot antaganden för Försvarsmaktens personalförsörjning.
- Uppföljning av kompetensläget och fortsatt utveckling av rekryteringen inom brist- och nyckelkompetenser.
- Uppföljning av utfallet av vidtagna åtgärder vid rekrytering inom brist- och nyckelkompetenser.

- Författningsstöd och utveckling av system för specialister i krigsförbanden.
- Fortsatt utveckling av samverkan med Arbetsförmedlingen och Totalförsvarets rekryteringsmyndighet.
- Fortsatt utveckling av rekryteringsprocess för återanställning och grundrekrytering av militär personal samt utveckling av krav och testmetoder för successivt urval vid grundrekrytering av militär personal.

Ett sammanhållet personalförsörjningssystem

Utgångspunkten för förändringsarbetet är insatsorganisationens tillgänglighet och behov, Försvarets attraktionskraft samt möjlighet att rekrytera, utveckla och avveckla personal så att rätt individ med rätt kompetens är på rätt plats vid rätt tid och till rätt kostnad. En del i detta förändringsarbete är att utveckla en strategi för Försvarets personalförsörjningssystem. Strategin syftar till att övergripande identifiera vad och när Försvarets måste uppnå olika målsättningar för att skapa en fungerande personalförsörjningssystem. Under perioden 2012-2014 är avsikten att fortsätta med utvecklingen och förankringen av strategin.

Öka yrkesofficerarnas tid i befattning

Vid tillsättning av chefer ska en förordnandetid på minst 4-6 år tillämpas. Befattningar i Försvarets ska som huvudprincip tillsättas genom intresse- eller ansökningsförfarande. Genom att individen själv ansöker eller anmäler sitt intresse för en befattning ökar också incitamentet för att han eller hon vill vara kvar i befattningen under längre tid. För chefer i nivå OF-5/CF-5 och högre kan tillsättning ske genom bemanningsplanering.

Införandet av tvåbefälssystemet, med den nya kategorin specialistofficerare, bedöms i sig medföra en minskad personalrotation och därmed ökade tider i befattning.

Det är inte givet att den generella riktlinjen 4-6 år i befattning är det optimala för alla chefer i Försvarets. För vissa befattningar är det sannolikt angeläget att eftersträva längre tider medan det för andra kan vara lämpligt med en kortare tid i befattning. En analys av vilka variationer som är lämpliga för olika typer av befattningar ska därför göras.

Ett etablerat kompetensförsörjningssystem med en utvecklad befattningsstruktur

Under perioden 2012-2014 avser Försvarets intensifiera arbetet med att utveckla ett anpassat kompetensförsörjningssystem som medger att myndigheten kan utveckla rätt kompetens utifrån verksamhetens faktiska behov.

För att Försvarets ska nyttja sina personella resurser på bästa sätt skapas ett befattningsstruktursystem för att möta krav på effektivisering samt för att nå rätt kompetens i rätt tid och till rätt kostnad. För att nyttja det system som nu utvecklas ska krigsförbanden bli mer självförsörjande vad avser sin egen kompetensutveckling. Ansvarsförhållandet för kompetensutveckling och kvalitetssäkring ska utvecklas fram till 2014, så att Försvarets har utvecklat rätt organisation med rätt fördelat ansvar för kompetensutveckling och

kvalitetssäkring senast från 2015. I detta ingår även utveckling av det som Förvarshögskolan förväntas leverera till Försvarmakten.

Inom utbildningssystemet kommer en utveckling av olika kompetensutvecklingsspår för specialistofficern att genomföras. Försvarmakten kommer bl.a. att överväga att erbjuda utbildning till specialistofficer till gruppbefäl, soldater och sjömän parallellt med tjänstgöringen.

Fokus under perioden kommer att ligga på att placera kontinuerligt tjänstgörande officerare i specialistofficersbefattningar. Denna förändring, i kombination med ett väl definierat yrkesutvecklingssystem och en utvecklad kravsättning på organisationens befattningar, ska ligga till grund för systemet. Andra åtgärder är dels att utse de personer som, för den yngre generationen specialistofficerare, ska utgöra systemets förebilder, dels att specialistofficersutbildningen anpassas utifrån det faktum att huvuddelen av inflödet framgent utgörs av erfarna GSS och inte av aspiranter med enbart GMU och KMU bakom sig.

6.4.2 Öka attraktionskraften

Attraktionshöjande aktiviteter

För att uppnå en insatsorganisation med en personalförsörjning i balans är varumärkesfrågor och dess betydelse för attraktionskraften en naturlig del. När beslut fattas i myndigheten måste påverkan på varumärket, konsekvenser för personalförsörjningen och kommunikativa aspekter alltid övervägas i ett tidigt skede. Behovet av attraktionsskapande åtgärder kopplat till militära omvärldsanalyser och långsiktig insats- och materielplanering ska medvetandegöras på ett tidigt stadium.

Rekryteringsmålgrupper för alla personalkategorier måste definieras för att öka kunskapen om målgruppernas drivkrafter, motivatorer och attraktionsvärden samt för att kunna definiera eller utveckla kommunikationsmålgrupper. Kunskapsluckor om ungdomar, kvinnor, etniciteter, tidvis tjänstgörande personal och specialistkompetenser åtgärdas. Budskap och arbetsgivareerbjudanden såväl för Försvarmakten som helhet som för myndighetens olika personalkategorier utformas för att möta målgrupperna. Det mervärde som individens tid i Försvarmakten innebär för den personliga utvecklingen tydliggörs och är efterfrågat av individ, allmänhet och arbetsmarknad.

Nätverk på alla nivåer (lokal/regional/central) är en naturlig del av chefers ansvar och är ständigt under utveckling. Såväl näringsliv som kommun, landsting och andra myndigheter är naturliga gränsytor. Samarbetet med Arbetsförmedlingen utvecklas och är en nära partner i attraktionsarbetet. Ungdomsverksamheten innebär, förutom ungdomsutbildning, att organisationsenheter hanterar systematiskt lokal och regional kontakt med grundskola, gymnasium och andra utbildningsinstanser. Ungdomsutbildning och skolinformation ska vara ett återkommande inslag i Försvarmaktens verksamhet och måste vara utformad utifrån Försvarmaktens behov och möta ungdomars preferenser.

Inom myndigheten fortsätter utveckling och etablering av arbetsätt så organisationen systematiskt planerar, genomför och följer upp åtgärder som syftar till att stärka varumärket som arbetsgivare. Målgruppsanalyser, medarbetarundersökningar och avgångssamtal är exempel på ingångsvärden som hanteras löpande över tiden.

Tydliggör arbetsgivarrollen

Inom ramen för ett förändrat personalförsörjningssystem och chefens förändrade roll är målsättningen under perioden 2012-2014 att ytterligare stärka chefernas förmåga att hantera arbetsgivarrollen och att samspela med medarbetarna. Chefen är arbetsgivarens företrädare. För att möta behovet av arbetsmiljökompetens bland chefer är inriktningen att utveckla alla Försvarsmaktens chefsutbildningar inom detta kompetensområde. Försvarsmakten avser fortsätta med att utveckla en gemensam syn på arbetsgivarrollen och dess betydelse för attraktionskraften. Det innebär att arbetsmiljö, miljö, arbetsrätt, jämställdhet och jämlikhet ska integreras och beaktas i allt beslutsfattande och i alla utbildningar på alla nivåer. Det innebär också att Försvarsmakten under perioden 2012-2014 ska ha infört ett gemensamt stödsystem för att systematiskt hantera rapportering av olyckor och tillbud samt att ha stärkt chefers förmåga att leda förändringsarbete.

6.4.3 Stärkande av värdegrunden

Bemötandet av gruppbefäl, soldater, sjömän och rekryter

Reformen av personalförsörjningssystemet handlar i mångt och mycket om tillströmning till och arbetstillfredsställelse för de nya personalkategorierna rekryter och anställda gruppbefäl, soldater och sjömän. En handlings- och åtgärdsplan har tagits fram som omhändertar behov av förändringar i agerande och attityd mot denna personalkategori. Under perioden 2012-2014 kommer arbetet att fortsätta och handlingsplanen att utvecklas.

Jämställdhet och jämlikhet

För att Försvarsmakten ska ha förmåga att lösa sina uppgifter krävs ett främjande arbete för jämställdhet och jämlikhet. En personalsammansättning som speglar samhället i övrigt leder till en bredare kompetens som bidrar till en ökad effektivitet och attraktionskraft.

Härvid ska chefer ha kompetens för att, utifrån en försvarsmaktsgemensam syn, skapa goda förutsättningar för att integrera ett jämställdhetsperspektiv inom myndigheten. Det innebär att ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv ska integreras och beaktas i allt beslutsfattande och i alla utbildningar.

Försvarsmakten ska därför ha utvecklat stödjande strukturer för kvinnor och minoritetsgrupper eftersom numerären har stor betydelse för såväl trivsel som individers möjlighet att aktivt delta och påverka.

Genomför lönekartläggning

Försvarsmakten är skyldig enligt lag (Diskrimineringslagen, SFS 2008:567) att vart tredje år upprätta en för myndigheten gemensam lönekartläggning i syfte att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga skillnader i lön och andra anställningsvillkor mellan kvinnor och män. Lönekartläggningen ska resultera i en handlingsplan där åtgärder för jämställda löner anges.

En utgångspunkt för att myndigheten ska kunna genomföra lönekartläggning är att Försvarsmaktens lönestruktur införs och etableras. Försvarsmaktens lönestruktur är delvis uppbyggd av de parametrar som krävs för att uppnå Diskrimineringsombudsmannens intentioner med lönekartläggningen. Detta innebär att varje befattning i Försvarsmakten måste vara kravsatt, nivåindelad samt BESTA-klassificerad. Utöver detta, vilket är specifikt för lönekartläggningen, måste analys göras kring vilka arbeten som anses vara lika respektive likvärdiga.

Vid inledningen av perioden slutförs myndighetens lönekartläggning som avser löner 2011. Som ett resultat av aktuell lönekartläggning vidtas alternativt initieras under 2012 de åtgärder som framkommit i handlingsplanen. Under 2013 sker särskild uppföljning av det eller de områden inom myndigheten som enligt handlingsplanen inte lever upp till jämställda löner.

Kontinuerligt under perioden utbildas Försvarsmaktens chefer om jämställdhetsperspektivet vid tillämpning av lönesättning respektive lönerevision. I slutet av perioden påbörjas lönekartlägningsarbete avseende löner 2014.

6.5 Personaltillgång

Nedanstående tabeller beskriver utvecklingen av personalkategorier under åren 2012-2014 i förhållande till planerad målbild för IO 14. Av tabellerna framgår att reformeringen av personalförsörjningen har påbörjats, men kommer att ta avsevärd tid att genomföra och bedöms vara genomfört 2018.

Tabell 7. Antal respektive personalkategori 2012.

	Off/K ¹⁸	SO/K ¹⁹	Off/T + SO/T	GSS/K	GSS/T	HAGS ²⁰	Civila
2012	6 150	3 450	5 200	3 800	2 450	15 600	6 250
Mål	3 100	5 700	2 500	6 900	9 200	16 600	5 700
Diff	+ 3 050	- 2 250	+ 2 700	- 3 100	- 6 750	- 1 000	+ 550

Tabell 8. Antal respektive personalkategori 2013.

	Off/K ²¹	SO/K ²²	Off/T + SO/T	GSS/K	GSS/T	HAGS	Civila
2013	3 750	5 700	5 100	4 500	4 600	15 600	6 100
Mål	3 100	5 700	2 500	6 900	9 200	16 600	5 700
Diff	+ 650	0	+ 2 600	- 2 400	- 4 600	- 1 000	+ 400

Tabell 9. Antal respektive personalkategori 2014.

	Off/K	SO/K	Off/T + SO/T	GSS/K	GSS/T	HAGS	Civila
2014	3 550	5 700	5 000	5 200	5 550	15 600	5 950
Mål	3 100	5 700	2 500	6 900	9 200	16 600	5 700
Diff	+ 450	0	+ 2 500	- 1 700	- 3 700	- 1 000	+ 250

6.6 Rekrytering

Rekrytering är den kedja av aktiviteter som, med stöd av attraktionsprocessen, genomförs från det att personalbehov är fastställt och beslutat till att underlag för beslut om anställning, antagning, placering m.m. föreligger. Aktiviteterna syftar till att samordna resurser för att, genom urval och tester, finna de lämpliga bland de villiga för en placering i Försvarsmakten. Rekryteringsarbetet har en tydlig koppling till de attraktionsåtgärder som vidtas för att påverka Försvarsmaktens varumärke.

6.6.1 Planering för perioden 2012-2014

Rekryteringsbehovet utgår från numerära och operativa krav på befattningar i insatsorganisationen vid krigsförband respektive nationella skyddsstyrkor.

¹⁸ Etablering av tvåbefälssystemet innebär att många officerare placeras på befattningar som specialistofficerare. Omgalonerung kommer att vara frivilligt. Försvarsmakten utarbetar under våren 2011 detaljer för detta tillsammans med arbetstagarorganisationerna.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Volymen beskriver vad nuvarande personalflöde kan leverera till Hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna. Utöver det ska dagens hemvärn säkerställa att total volym uppgår till 22 000 individer. Detaljerade behov och rekryteringsmöjligheter är föremål för fortsatt analys och övervägande.

²¹ Etablering av tvåbefälssystemet innebär att många officerare placeras på befattningar som specialistofficerare. Omgalonerung kommer att vara frivilligt. Försvarsmakten utarbetar under våren 2011 detaljer för detta tillsammans med arbetstagarorganisationerna.

²² Ibid.

Tabell 10. Försvarsmaktens rekryteringsbehov för perioden 2012-2014 (antal som anställs eller skrivs avtal med)

	Off/K	SO/K ²³	Off/T + SO/T	GSS/K	GSS/T	HAGS	Civila
2012	140	1 700	75	500	1 050	1 600	250
2013	100	2 400	150	1 350	2 400	1 650	250
2014	50	200	150	1 400	1 200	1 650	250

6.6.2 Förutsättningar för planerad verksamhet

Försvarsmakten ansvarar för grundrekrytering av gruppbefäl, soldater och sjömän och planerar för att under hela perioden 2012-2014 stödjas av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet i uttagningen till grundläggande militära utbildning. Försvarsmakten fastställer behov, kravprofiler, urvalsmetoder och beslutar om antagning. Antagningen till utbildningen utgår från rekryteringsbehoven fördelade mellan kompetensområden, personalkategorier och anställningsform. Rekrytering till specialistofficerare genom avkastning från gruppbefäl, soldater och sjömän bedöms ge begränsad effekt från 2013 varför en fortsatt direktutbildning är avgörande under planeringsperioden och måste öka i förhållande till 2010.

Försvarsmakten redovisar här inte den interna utbildning som myndigheten genomför inom ramen för yrkes- och befattningskurser (YBK) samt beställningar av stabsutbildning och högre stabsofficersutbildning till Försvarshögskolan.

6.6.3 Prognostiserade avgångar under perioden 2012-2014

Tabell 11. Prognos för avgångar 2012.

2012	Off/K	SO/K	Off/T + SO/T	Civila	GSS/K	GSS/T	HAGS
Egen begäran	160	50	150	200	250	30	
Ålderspension	100	0	0	100			
Karriärväxling	30	0	0	10			
Flygföraravtalet	10	0	0	0			
Övriga avgångsorsaker ²⁴	15	15	0	20	300	10	1 600
Konsekvenser omstrukturering	0	0	0	100			
Summa	300	65	150	430	550	40	1 600

Tabell 12. Prognos avgångar 2013.

2013	Off/K	SO/K	Off/T + SO/T	Civila	GSS/K	GSS/T	HAGS
------	-------	------	--------------	--------	-------	-------	------

²³ Varav 1 450 är överföringar från officerare för 2012 och 2 200 överföringar från officerare 2013. Se även fotnot 18 ovan.

²⁴ I övriga avgångsorsaker för GSS ingår även de som väljer att påbörja grundläggande officersutbildning. Ligger nu fördelat på GSS/K, verklig fördelning kan bli annan. Avseende HAGS är samtliga avgångar inräknade i gruppen övriga avgångsorsaker.

2013	Off/K	SO/K	Off/T + SO/T	Civila	GSS/K	GSS/T	HAGS
Egen begäran	120	85	150	200	300	240	
Ålderspension	120	0	50	90			
Karriärväxling	30	0	0	10			
Flygföraravtalet	15	0	0	0			
Övriga avgångsorsaker	15	15	0	20	400	15	1 600
Konsekvenser omstrukturering	0	0	0	100			
Summa	300	100	200	420	700	245	1 600

Tabell 13. Prognos för avgångar 2014.

2014	Off/K	SO/K	Off/T + SO/T	Civila	GSS/K	GSS/T	HAGS
Egen begäran	75	140	150	190	340	290	
Ålderspension	120	80	50	150			
Karriärväxling	30	0	0	0			
Flygföraravtalet	15	0	0	0			
Övriga avgångsorsaker	15	15	0	20	400	20	1 600
Konsekvenser omstrukturering	0	0	0	0			
Summa	255	235	200	360	740	310	1 600

7 Redovisningar enligt regleringsbrev

7.1 Behov inom CBRN-området

7.1.1 Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2011 avseende Försvarmakten punkt 6 ”Forskning och utveckling” framgår

Försvarmaktens behov inom [CBRN-] området ska redovisas i budgetunderlaget för 2012.

7.1.2 Redovisning

Inledning

Försvarmaktens ökade internationella engagemang innebär en ökad risk för att drabbas av CBRN-händelser. Till CBRN-händelser räknas alla händelser med farliga ämnen som har en påverkan på personal. Våra krigsförband måste ha förmåga att verka och lösa uppgifter, även under långvariga perioder med CBRN-hot. Hot- och risk bedömningar måste kontinuerligt genomföras, såväl nationellt som för våra insatser i utlandet. Försvarmakten har därför behov av en god CBRN-skyddsförmåga som kontinuerligt behöver vidareutvecklas för att säkerställa ett tillräckligt skydd för våra krigsförband.

FOI har fått i uppdrag att se över indelningen som passar för såväl militära som civila behov. Denna indelning är baserad på tidsförloppet "Före-Under-Efter" en CBRN-händelse. Försvarmakten har anpassat behovsindelningen efter denna.

Verksamheten föreslås få följande indelning av CBRN-området:

- A. Förebyggande och riskreducerande åtgärder
- B. Upptäcka och varna
- C. Identifiera och verifiera
- D. Fysiskt skydd
- E. Konsekvenshantering

Inriktning av forskning för att möta förmågebehov

Nedan beskrivs kortfattat Försvarmaktens behov, med innehåll och förslag till inriktning för respektive område. Underlaget har dokumenterats av Försvarmakten i Inriktningsplan FoT 2012 (bilaga 1 till HKV 2010-11-17, 21 100:68315), som har kommunicerats med FOI som en del i samrådsförfarandet inför planeringen av den anslagsfinansierade CBRN-forskningen vid FOI.

A. Förebyggande och riskreducerande åtgärder

Verksamhetens omfattning

Området omfattar hot och riskbedömningar, t.ex. genom länderstudier eller genom bedömning av teknikutvecklingens betydelse för hotbilder. Även verksamhet som syftar till att reducera omfattningen av hälsorisker i insatsområden kommer att bedrivas. För 2011 startar en ny verksamhet där metodik ska utvecklas för studier och bedömning av icke-statliga antagonistiska CBRN-händelser. Inom detta område ligger även utveckling av säker metodik för mikroskalig syntes av C-ämnen, en verksamhet som även stödjer många andra verksamhetsdelar i området, t.ex. fysiskt skydd och konsekvenshantering.

Försvarmaktens behov

Hotforskningen ska, genom oberoende tekniska bedömningar, utgöra ett långsiktigt stöd avseende bevakning och bedömning av statliga och icke-statliga aktörers förmåga kopplat till kemiska, biologiska, radiologiska vapen och kärnvapen, samt bedömning av aktuell teknikutveckling som kan förändra hotbilden. Verksamheten ska bygga kompetens för att möjliggöra stöd för inriktning av olika delar av skyddet mot CBRN-hot samt stöd avseende medicinska underrättelsefrågor inom CBRN-området. Även organisk kemisk expertkompetens och syntesförmåga av referenssubstanter, toxiska ämnen inklusive kemiska stridsmedel ska tillhandahållas.

B. Upptäcka och varna

Verksamhetens omfattning

Inom området utvecklas beräkningsmodeller för att bättre kunna prediktera och analysera spridning av CBR-ämnen. Dessutom utvecklas spridningsmodeller i syfte att kunna bedöma källans placering (s.k. inversmodellering). Området har också utvecklats till att även omfatta spridningsmodellering i mark och vatten. Verksamheten inom CBR-detektionsområdet syftar delvis till att kunna utföra oberoende test och utvärdering av befintlig CBR-detektionsteknologi, samtidigt som utveckling sker av framtida metodik där relativt stor vikt läggs inom B-detektionsområdet där de största förmågebristerna finns. Det bedöms också prioriterat att genom deltagande, i t.ex. EU-projekt, få tillgång till en bred kompetens inom B-detektionsmetodik.

Försvarens behov

Forskningen stödjer Försvarens behov med kunskapsuppbyggnad om spridning av CBRN-ämnen i luft, mark och vatten. Försvarens behov är att hantera hot och risker preventivt genom spridningsmodeller för att uppskatta bl.a. riskområden, men även kunna hantera uppkomna händelser. Forskningen ska stödja Försvarens behov i utvecklingen av en CBRN-modul i Försvarens ledningssystem (FMLS) och system för automatisk varning och rapportering. Forskningen inriktas mot vidareutveckling av detektionsförmågan, bl.a. avståndsdetektering av farliga ämnen.

C. Identifiera och verifiera

Verksamhetens omfattning

Verksamheten bedriver strategiskt inriktad metodutveckling kring provtagning, upparbetning och analys av C-, B-, R- och N-ämnen. Den på senare tid ökade detaljeringsgraden på analyserna har resulterat i att forskningen nu alltmer fokuserar på forensisk analys, dvs. möjligheten att göra analyser som leder till att ämnen kan härledas till, exempelvis en plats eller en förövare.

Försvarens behov

Forskningen ska bygga långsiktig kompetens för provtagning och analys av CBRN- samt miljörelaterade ämnen i fältlaboratorier och utveckla metoder för detta. Forskningen ska även stödja Försvarens behov vid insatser genom att vara "reachback"-funktion samt referenslaboratorium.

D. Fysiskt skydd

Verksamhetens omfattning

Verksamheten bidrar till förbättring av det personliga CB(R)-skyddet för Försvarens personal och upprätthåller en långsiktig kompetens inom området. Specifikt fokuseras bl. a. på forskning kring aerosolers interaktion med skyddsmaterial och filter.

Försvarens behov

Forskningen inom området ska bygga långsiktig kompetens för att stödja Försvarens utveckling av personligt och kollektivt skydd mot CBRN-ämnen, det skydd som ska införskaffas i närtid, såväl som nästa generations skydd.

E. Konsekvenshantering

Verksamhetens omfattning

Verksamheten syftar till att höja kunskapen om konsekvenserna av spridning av C, B, R och kärnämnen. Bland annat utvecklas modellsystem för studier av toxikologiska effekter, samt metodik för att höja saneringsförmågan för både civila och militära ändamål. Vidare kommer verktyg att skapas för att generera skadeutfallsberäkningar som underlag till hotbilds-, risk- och sårbarhetsanalyser.

Försvarens behov

Forskningen ska säkerställa kompetens för att kunna stödja Försvarens i framtagning av relevanta beslutsunderlag avseende effekter för människa och miljö för ett säkert och effektivt agerande i samband med spridning av farliga ämnen.

7.2 Förslag till förändringar i grundorganisationen

7.2.1 Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2011 avseende Försvarens punkt 12 "Grundorganisationen" framgår

Om Försvarens i budgetunderlaget, eller på annat sätt, lämnar förslag om förändringar i grundorganisationen som kräver beslut av riksdagen eller regeringen ska myndigheten för varje sådant förslag redovisa ekonomiska och operativa effekter samt eventuella andra konsekvenser för myndighetens möjligheter till måluppfyllnad.

7.2.2 Redovisning

Inga större basorganisationsförändringar föreslås i detta budgetunderlag. Försvarens inriktning för verksamheten åren 2013 och 2014 förutsätter dock att organisatoriska förändringar kan förberedas och påbörjas från år 2013.

7.3 Plan för nyttjande av frigjorda medel som resultat av Förvarsstrukturkommittén

7.3.1 Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2011 avseende Förvarsmakten punkt 16 "Strukturåtgärder" framgår

Vidare ska myndigheten i sitt budgetunderlag för 2012, i syfte att uppnå regeringens mål avseende försvarsreformen, redovisa den ekonomiska planeringen för hur frigjorda medel ska användas för perioden 2012-2014 inom olika kostnadslag kopplade till operativ verksamhet (t.ex. soldatlöner, övningsverksamhet m.m.) för att möjliggöra genomförande av försvarsreformen i enlighet med vad regeringen angett i propositionen Ett användbart försvar (prop 2008/09:140) samt vad regeringen beslutade den 14 januari 2010 om insatsorganisationen m.m. (Fö2009/1354/MIL).

7.3.2 Redovisning

Bakgrund och bedömning av beräkningar

FSU beräkning och sammanställning av besparingar inom *materiel- och logistikförsörjning samt forskning och utveckling* innebär bl.a. att genomförda besparingar till 2012 relateras bakåt i tiden till *referensåret 2008*. Förvarsmakten har sedan 2008 genomfört förändring av verksamhet, rationalisering etc. som innebär besparingar. Det *frigjorda ekonomiska utrymme* som uppstått har inom ramen för försvarsmaktsplaneringen avvägts och inplanerats för annan angelägen verksamhet, t.ex. införandet av det nya personalförsörjningssystemet.

Inom ramen för *forskning och utveckling* har under samma period som ovan, besparingar inom utvecklingsverksamheten genomförts. Det innebär bl.a. att utvecklingsprojekt inom VG 3 inom anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* flyttas till VG 2 efter beslut om serieanskaffning av sagda utvecklingsprojekt. Per definition minskas således utvecklingsverksamheten till förmån för annan verksamhet. Beslut om "byte av VG" innebär dock ingen faktisk reduktion av kostnader för Förvarsmakten. I sammanhanget ska nämnas att Förvarsmakten handlar i enlighet med gällande materieförsörjningsstrategi (MFS) och att den serieanskaffade materielen tillförs ett mer användbart och tillgängligt försvar.

Förvarsmakten föreslog i BU 10 en överföring om 30 mnkr för 2010, 300 mnkr för 2011, 300 mnkr för 2012 o.s.v. från anslaget 1:5 *Forskning och teknikutveckling* till 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* föranlett av ökade kostnader inom anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap*, främst beroende på införande av det nya personalförsörjningssystemet. Reduceringen av anslaget 1:5 *Forskning och teknikutveckling* innebär besparingar inom *forskning och utveckling* och medförde i sin tur minskade beställningar till främst FOI. Även i detta sammanhang har således *frigjort ekonomiskt utrymme* uppstått, vilket sedermera inom ramen för försvarsmaktsplaneringen avvägts och inplanerats för annan angelägen verksamhet.

Innebörden av ovanstående bedömningar är att genomförda besparingar, rationaliseringar, byte av VG, överföring mellan anslag etc. inte med automatik innebär frigjorda ekonomiska medel tillgängliga från budgetåret 2012 och framåt. Däremot innebar och innebär besluten om åtgärderna besparingar inom *materiel- och logistikförsörjning samt forskning och utveckling* som möjliggör omställningen till ett mer användbart och tillgängligt insatsförsvar med anställda och kontrakterade soldater och sjömän.

Planering för nyttjande av frigjorda medel m.a.a. FSU förslag

Anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap

Försvarsmakten konstaterade redan i underlaget för inriktningspropositionen²⁵ att kostnaderna för det nya personalförsörjningssystemet och för implementeringen av IO 14 kommer att öka. Samtidigt bedömdes att verksamheten innebar en förskjutning av verksamhet och kostnader mot det verksamhetsområde som omfattas av VG 2 och anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap*. Bedömningen är även fortsättningsvis att detta förhållande gäller (i planeringsperioden), vilket medför att frigjort ekonomiskt utrymme från olika anslag bör överföras till anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap*. Den enskilt viktigaste åtgärden är att säkerställa införande av personalförsörjningssystemet och uppfyllnad av organisationen i den takt som planeras för att möjliggöra omställningen till ett mer användbart och tillgängligt försvar. Detta innefattar många komponenter, bl.a. ökad beredskap, att kvalitativa övningar kan genomföras, att organisationen är rätt dimensionerad i förhållande till beredskaps- och insatskrav.

Anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

För att långsiktigt upprätthålla IO 14 operativa krav bedömer Försvarsmakten att materielanskaffningen långsiktigt är underfinansierad med ett stort kommande och uppdämt behov av omsättning av materielsystem. Detta bedöms återfinnas från 2015 men är särskilt tydligt från ca 2019 och framåt. Bedömningen är att fokus måste riktas mot den samlade materielförsörjningen för att långsiktigt kunna avväga ekonomiska resurser. Om operativ förmåga ska vidmakthållas på nuvarande nivå är Försvarsmaktens bedömning att anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* måste tillföras ekonomiska resurser.

Anslaget 1:4 Vidmakthållande, avveckling mm av materiel och anläggningar

Försvarsmakten bedömer att ett ökat slitage som följd av att materiel nyttjas på daglig basis, såväl inom landet under utbildning som vid insats utomlands kommer medföra ökade kostnader för materielunderhåll och reparation. Kostnader för att ersätta materiel som behöver kasseras p.g.a. förslitning kommer även att uppstå (s.k. *end-of-life*-problematik inträffar tidigare i ett materielsystems livslängd). Kostnader för att ersätta materiel innebär nödvändigtvis inte nyanskaffning som belastar anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*. Bedömningen på kort till medellång sikt är att kostnader för ”materiel i bruk”

²⁵ 2009-01-30 HKV 23 383:51503 Försvarsmaktens underlag för regeringens försvarspolitiska proposition 2009

måste omhändertas näst efter vad som redovisats för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* ovan.

Anslaget 1:5 *Forskning och teknikutveckling*

Försvarmakten bedömer att på längre sikt kommer forskning och utveckling alltså utgöra en väsentlig komponent för att utforma ett försvar med anpassad och "rätt" framtida förmåga. Tillämpning av MFS medför inte med automatik minskade kostnader för materielanskaffning eftersom utvecklingskostnader ingår i kostnaden för anskaffning. Bedömningen är att anslagets dimensionering nog måste anpassas efter faktiskt behov av utveckling, rådande omvärldsläge, Försvarmaktens uppgifter, krav på förmåga samt prestanda för materiel.

Sammanfattning

Över tiden bedömer Försvarmakten att besparingar m.a.a. FSU förslag bör fördelas efter Försvarmaktens rådande behov. Det i sig innebär en följsamhet som tar sig uttryck i olika fokus över åren. Exempel på tydliga direkta åtgärder skulle kunna vara att öka anställningstakten av GSS/K och GSS/T samt att öka införandetakten av IO 14 i den takt som ekonomin genom frigjort ekonomiskt utrymme medger, detta för att nå målen tidigare än 2018.

I perioden 2012-2014 är verksamheten inom anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* i balans under förutsättning att av FSU frigjort ekonomiskt utrymme om 700 mnkr tillförs anslaget. Exempel är övningskostnader för att återuppta och genomföra repetitionsutbildning, kostnader för höjda beredskapskrav och tillgänglighet m.m. Därefter inom den 10-åriga planeringsperioden kommer kostnader för materielen i bruk medföra att anslaget 1:4 *Vidmakthållande, avveckling mm av materiel och anläggningar* bör tillföras ytterligare ekonomiska resurser. Inom den 10-åriga planeringsperioden kommer således att uppstå en viss konflikt om var frigjort ekonomiskt utrymme ska nyttjas för att nå högst effekt.

Avseende långsiktig materielanskaffning, alltså i slutet av och efter den 10-åriga planeringsperioden råder en särskild problematik med underfinansiering som inte bedöms kunna lösas med frigjort ekonomiskt utrymme m.a.a. FSU förslag och Försvarmaktens egna beslut. Anskaffning av materielssystem med mindre omfattning för lösande av uppgifter kan övervägas i särskilda fall.

7.4 *Utbildningsbehov grundläggande militär utbildning 2012-2014*

7.4.1 *Uppgiften*

I regleringsbrev för budgetåret 2011 avseende Försvarmakten punkt 21 "Grundläggande militärutbildning" framgår

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2012 redovisa myndighetens bedömning av utbildningsbehovet 2012-2014 i fråga om den frivilliga militära utbildningen.

7.4.2 Redovisning

Den grundläggande militära utbildningen (GMU) genomförs under 2012 i likhet med den som genomförs under 2011. Detta innebär att utbildningen indelas i fyra utbildningsomgångar. Utbildningen genomförs centraliserat för flygvapenförbanden (Kvarn), regionalt för marinförbanden (Karlskrona och Berga) och lokalt för arméförbanden (samtliga verksamhetsställen) och för hemvärnets behov. Grundläggande militär utbildning för hemvärnsförbanden genomförs samordnat med övriga organisationsenheter där så är lämpligt.

Innan erfarenheter och slutsatser från 2011 års utbildning föreligger, är det för tidigt att redovisa eventuella förändringar av den grundläggande militära utbildningen för 2013 och framåt.

Planerade volymer av frivillig grundläggande militär utbildning (GMU)

I nedanstående tabell framgår rekryterings- och utbildningsbehov för perioden 2012-2014. Under förutsättning att nödvändigt författningsstöd finns, kan tidvis tjänstgörande soldater och sjömän (GSS/T) anställas från och med hösten 2012.

I syfte att påskynda anställning av GSS/T genomförs rekryteringsverksamhet av organisationsenheterna och krigsförbanden riktat mot dem som genomfört värnplikt. Målsättningen är att genom denna åtgärd teckna 2 400 interimskontrakt under 2011, och att dessa sedan omtecknas till ordinarie anställningsavtal för GSS/T under 2012 då författningsstöd finns.

För att vidmakthålla volymen i hemvärdet med de nationella skyddsstyrkorna kommer 1 500 personer årligen att genomföra GMU syftande till avtalsskrivning med hemvärnsförbanden. Utöver dessa 1 500, tillkommer cirka 500 personer från de frivilliga försvarsorganisationerna som bemannar befattningar i hemvärdet med de nationella skyddsstyrkorna.

Tabell 14. Behov av GMU.

	2012	2013	2014
Stående och kontraktsförband	710	3 500	3 900
Officersutbildning	60	60	60
Hemvärdet med de nationella skyddsstyrkorna	1 500	1 500	1 500
Summa	2 270	5 060	5 460

7.5 Behov av personal för insatsorganisationen 2014

7.5.1 Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2011 avseende Försvarmakten punkt 22 ”Behov av personal” framgår

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2012 redovisa årligt behov och planerat antal individer för samtliga personalkategorier fram till dess att insatsorganisationen 2014 med

tillhörande stödorganisation är i balans. Vidare ska myndigheten i budgetunderlaget för 2012 redovisa förutsättningar för och finansiering av ett inrättande av en aviatisk profil vid Försvårshögskolan.

7.5.2 Redovisning

Behov och planering av personal för insatsorganisationen 2014 med tillhörande stödorganisation

Behovet i tabellerna fram till år 2014 baseras på förändringarna av insatsorganisationen från 2012-2013 och behovet av stöd till denna. Från 2014 är behovet enligt målbild för IO 14.

Tabell 15. Antal officerare inom yrkesofficerskategorin, behov och planerat antal (xx-12-31).

OFF/K	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årligt behov	6 100	3 700	3 100	3 100	3 100	3 100	3 100	3 100	3 100	3 100
Planerat antal ²⁶	6 100	3 700	3 500	3 400	3 200	3 100	3 100	3 100	3 100	3 100
Differens	0	0	400	300	100	0	0	0	0	0

Officersförsörjningen är inriktad mot att försörja målbildens behov. Dock kommer övergången att ge en obalans mot det årliga behovet. Obalansen kommer successivt att sjunka för att till 2017 vara borta. Överföringar från officerskollektivet till specialistofficerare är planerade att göras fram till 2014. Beslut om hur överföring och eventuell omgälonering av officerare ska ske är ännu ej fattat.

Tabell 16. Antal specialistofficerare inom yrkesofficerskategorin, behov och planerat antal (xx-12-31).

SO/K	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årligt behov	3 400	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700
Planerat antal ²⁷	3 400	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700
Differens	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kategorin specialistofficerare skapas inledningsvis såväl genom nyrekrytering som genom den planerade överföringen mellan officerskategorierna. Uppbyggnaden sker successivt och i den takt Försvårsmakten bedömer som rimlig utifrån möjligheterna till årlig rekrytering och tillgängliga utbildningsresurser.

Tabell 17. Antal GSS/K, behov och planerat antal (xx-12-31).

GSS/K	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årligt behov	3 800	4 500	6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	6 900
Planerat antal	3 800	4 500	5 200	5 900	6 200	6 500	6 800	6 900	6 900	6 900
Differens	0	0	-1 700	-1 000	-700	-400	-100	0	0	0

²⁶ Etablering av tvåbefälssystemet innebär att många officerare placeras på befattningar som specialistofficerare. Omgälonering kommer att vara frivilligt. Försvårsmakten utarbetar under våren 2011 detaljer för detta tillsammans med arbetstagarorganisationerna.

²⁷ Ibid.

Kategorin byggs inledningsvis upp av rekrytering ur tidigare värnpliktsomgångar. Efter 2011 bedöms denna möjlighet, i huvudsak, vara förbrukad. Detta innebär att nyrekrytering och utbildning sker i den takt Försvarmakten bedömer som rimlig i förhållande till det nyttjande av soldaterna som planeras. Balans bedöms uppnås 2019.

Tabell 18. Antal GSS/T, behov och planerat antal (xx-12-31).

GSS/T	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årligt behov	2 400	4 600	9 200	9 200	9 200	9 200	9 200	9 200	9 200	9 200
Planerat antal	2 400	4 600	5 500	6 200	7 300	8 300	9 200	9 200	9 200	9 200
Differens	0	0	-3 700	-3 000	-1 900	-900	0	0	0	0

Osäkerheterna kring försörjning av kontrakterade soldater och sjömän är för närvarande stora då författningsstöd inte finns framtaget. Prognosen förutsätter att interrimskontrakt upprättas med ca 2 400 st individer under 2011 och att dessa individer tecknar kontrakt när förutsättning för detta finns, preliminärt till mitten av 2012. Tabellen redovisar ett flöde Försvarmakten bedömer som rimligt utifrån givna förutsättningar. Försvarmakten bedömer att balans kan uppnås 2018, under förutsättning att avtal och villkor för kategorin är lösta till mitten av 2012.

Tabell 19. Antal HAGS, behov och planerat antal (xx-12-31).

HAGS	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årligt behov	16 600	16 600	16 600	16 600	16 600	16 600	16 600	16 600	16 600	16 600
Planerat antal	15 500	15 500	15 600	15 900	16 200	16 500	16 600	16 600	16 600	16 600
Differens	-1 100	-1 100	-1 000	-700	-400	-100	0	0	0	0

Flödet bygger på avtappning från tidigare anställda soldater samt direktutbildning mot hemvärn med nationella skyddsstyrkor. Detta innebär att volymen anställda soldater behöver byggas upp för att tillsammans med direktutbildning kunna ge en tillräcklig avkastning. Balans bedöms uppnås 2018.

Tabell 20. Antal reservofficerare, behov och planerat antal (xx-12-31).

RO	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årligt behov	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Planerat antal	5 100	5 100	5 000	5 000	4 900	4 900	4 800	4 800	4 700	4 700
Differens	2 600	2 600	2 500	2 500	2 400	2 400	2 300	2 300	2 200	2 200

Minskningen av reservofficerare sker successivt, dock behövs det en viss rekrytering för att erhålla nya efterfrågade kompetenser. För närvarande kan behovet av reservofficerare ej uppdelas mellan officerare och specialistofficerare. Balans bedöms ej uppnås inom redovisad period.

Tabell 21. Antal civila, behov och planerat antal (xx-12-31).

Civila	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årligt behov	6 200	6 100	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700
Planerat antal	6 300	6 100	6 000	5 800	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700	5 700
Differens	100	0	300	100	100	0	0	0	0	0

Försvarsmakten avser att kontinuerligt överse och balansera behovet av civil personal.

Förutsättning för och finansiering av aviatisk profil vid Försvarshögskolan

Försvarshögskolan och Försvarsmakten har gemensamt under 2010 arbetat med en utredning avseende principer för yrkesutveckling och försörjning av piloter för Försvarsmakten. Det har konstaterats att nuvarande utbildningsupplägg för piloter bör behållas, och att utbildningen bör genomföras som en uppdragsutbildning om 180 högskolepoäng inom Försvarshögskolan.

Den gemensamma utredningen föreslår att Försvarshögskolan bland annat får ansvar för utbildningsplan och kursplaner, undervisning termin 1-3 och 6, administration samt utvärdering kvalitetsgranskning och rapportering av uppdraget

Den gemensamma utredningen föreslår vidare att Försvarsmakten ansvarar för rekrytering/uttagning av högst 20 uppdragsstuderande piloter per år, genomförandet av undervisning inom ramen för grundläggande flyg- och helikopterutbildning (GFU respektive GHU) termin 4-5, att utrusta och organisera de uppdragsstuderande och att bistå vid utvärdering, kvalitetsgranskning och rapportering.

GFU och GHU tillgodoräknas utbildningen efter godkänt genomförande mot i utbildningsplanen förtecknade kursplaner. Försvarshögskolan utfärdar examensbevis efter ansökan om examen från den uppdragsstuderande om denne uppfyller kraven för godkänt. För detta krävs att Högskoleverket godkänner principen.

Utbildningen termin 1-3 och 6 genomförs i huvudsak på Militärhögskolan Karlberg. GFU och GHU genomförs för närvarande i huvudsak på LSS/FlygS eller på tyska arméflygskolan i Bückeburg. Utbildningen för strids- respektive transportflygpiloter genomförs under samma

tidsförhållanden och förutsättningar som för övriga inriktningar inom den krigsvetenskapliga profilen. För helikopterpiloter utgör GHU för närvarande 15 månader, istället för 12 månader, vilket innebär att avslutande termin 6 genomförs med ett års fördröjning.

Utbildningen finansieras genom anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap*. Kostnaden för att utbilda 16 elever under 6 terminer är beräknad till drygt 95 mnkr. Om utbildningen genomförs som uppdragsutbildning behövs ingen aviatisk profil, då Försvarmakten ansvarar för test och uttagning av studenter.

7.6 Bataljonsstridsgrupper

7.6.1 Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2011 avseende Försvarmakten punkt 23 "Bataljonsstridsgrupper" framgår

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2012 redovisa myndighetens planering för uppsättandet av fördefinierade bataljonsstridsgrupper 2011-2014 i fråga om bland annat förbandens fördelning inom bataljonsstridsgrupperna, beredskap och övningsverksamhet.

7.6.2 Redovisning

En bataljonsstridsgrupp består av förband ur insatsorganisationen där kärnan är en manöverbataljon vilken tillförs förstärkningsförband. Det finns två typer av bataljonsstridsgrupper – fördefinierade och behovssammansatta.

En fördefinierad bataljonsstridsgrupp innebär att ingående krigsförband på förhand är utpekade att ingå i bataljonsstridsgruppen samt att stridsgruppen är samövad. Behovssammansatta bataljonsstridsgrupper skapas efter aktuellt operativt behov och utgörs av tillfälligt indelade förband med efterfrågad förmåga.

Försvarmaktens redovisning av fördefinierade bataljonsstridsgrupper i perioden 2012-2014 framgår i detalj i hemlig underbilaga 1.1. /ubil 1.1 (H/S)

7.7 Stridsledda flygpas

7.7.1 Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2011 avseende Försvarmakten punkt 25 "Stridsledda flygpas" framgår

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2012 redovisa planerade samt genomförda åtgärder för att öka andelen stridsledda flygpas.

7.7.2 Redovisning

Planerade åtgärder

Försvarsmaktens planerade åtgärder syftar dels till att behålla flygstridsledare i aktiv tjänst dels till att öka rekrytering av nya flygstridsledare. Åtgärder för ökad rekrytering omfattar bland annat kampanjer i skolor, intern rekrytering inom Försvarsmakten samt deltagande på mässor och utställningar.

Försvarsmakten avser att öka antalet flygpass per flygstridsledare genom åtgärder för förbättrad planering, utbildning och ökad samordning mellan flygstridsledning och nyttjare (flygdivisioner, FMV och SAAB). Åtgärderna medför bland annat en mer långsiktig planering, vilket i sin tur medger effektivare resursutnyttjande vid strilbataljonen.

Därutöver avser Försvarsmakten att överse möjligheten att förbättra resursutnyttjandet genom i högre grad nyttja icke aktiva flygstridsledare (vid behov även ur andra förband) för administrativa uppgifter.

Genomförda åtgärder

Strilbataljonen har där så varit möjligt nyttjat personal (även ur andra förband) som inte är aktiva flygstridsledare som Incidentberedskapsjaktledare, Strilövningsledare samt Chefsflygstridsledare och därigenom frigjort tid för stridsledningsspass.

Försvarsmakten har även genomfört rekrytering av andra personalkategorier, sambandsledare och systemoperatörer, som är nödvändiga för att genomföra stridsledningsspass.

Rekryteringsbefrämjande åtgärder har genomförts i form av reklam på Försvarsmaktens hemsida och förlängd ansökningstid för yrken inom stridsledningssacket. Intern rekrytering har genomförts, bland annat av kadetter vid andra förband och informationskampanj har genomförts Taktiska Officersprogrammet (TaOP).

Vidare pågår ett arbete med att utarbeta en plan för rekrytering och personalförsörjning av flygstridsledare fram till 2016, för att öka kapaciteten och minimera eventuella negativa effekter av en förändring av basorganisationen.

7.8 Frivillig försvarsverksamhet

7.8.1 Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2011 avseende Försvarsmakten punkt 26 "Frivillig försvarsverksamhet" framgår

Försvarsmakten ska i budgetunderlaget för 2012 redovisa det framtida behovet av ekonomiska medel till den frivilliga försvarsverksamheten, uppdelat på organisationsbidrag och uppdragsersättning.

7.8.2 Redovisning

Utbildningsuppdrag

Frivillig försvarsverksamhet ska tillgodose Försvarmaktens behov av frivillig avtalspersonal. Personalen ska i huvudsak bemanna befattningar i hemvärnsförbanden. Den frivilliga försvarsverksamheten ska även lämna stöd till krigsförband, skolor och centrum med exempelvis instruktörer med specifik kompetens samt personal med kompetenser som efterfrågas till internationella insatser (exempelvis fältartister, tolkar, PSYOPS-personal). Frivillig försvarsverksamhet omfattar även ungdomsverksamhet, syftande till rekrytering för tjänstgöring i Försvarmakten. Organisationernas ungdomsverksamhet ska under perioden utvecklas och integreras med Försvarmaktens ungdomsverksamhet.

För att personalförsörja 40 hemvärnsbataljoner med frivilligpersonal måste cirka 500 personer utbildas årligen. Den pågående utvecklingen av hemvärdet gör att även kraven på frivilligpersonalen efterhand ökas, vilket medför att utbildningar fortsatt behöver förnyas och även i vissa fall utökas.

För att genomföra ovanstående uppgifter behöver Försvarmakten ett utbildningsanslag (uppdragsersättningar) om 75 mnkr årligen (utfall 2009: 71,7 mnkr samt 2010: 76,2 mnkr).

Organisationsbidrag

Under 2010 har Försvarmakten i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och representanter från de frivilliga försvarsorganisationerna arbetat med att ta fram en ny fördelningsmodell för organisations- och verksamhetsbidrag till de frivilliga försvarsorganisationerna. Arbetet resulterade i att Försvarmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap fattade beslut om att den framtagna modellen för beräkning av bidragen skulle tillämpas från och med 2011-01-01. Vidare fattades beslut om att modellen ska utvärderas efter en driftsperiod av tre år.

Mot denna bakgrund är det viktigt att Försvarmakten, liksom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, tilldelas organisationsbidrag i minst samma omfattning som i dag, för Försvarmakten 45,2 mnkr årligen.

7.9 Plan för materielförsörjningen 2011-2021

7.9.1 Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2011 avseende Försvarmakten punkt 27 ”Materielförsörjning och avveckling” framgår

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2012 redovisa myndighetens planering för materielförsörjning under perioden 2011-2021.

7.9.2 Redovisning

Materielplaneringen anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* och 1:4 *Vidmakthållande, avveckling av materiel och anläggningar* är i ekonomisk balans i perioden 2012-2014. Utrymmet i anslagen är dock ytterst begränsat vad gäller den långsiktiga utvecklingen.

Försvarsmakten har de senaste åren föreslagit och genomfört en omfördelning av medel från anskaffning av materiel och anläggningar, anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*, till förbandsverksamhet, anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och vidmakthållande, avveckling m.m., anslag 1:4 *Vidmakthållande, avveckling av materiel och anläggningar*. Detta är i linje med gällande materielförsörjningsstrategi och har varit en förutsättning för att kunna realisera fattade beslut. Omfördelningen har dock medfört att behov av omsättning av materiel har skjutits framåt i tiden. Behovet har till del även föranletts av inplanering av nya system inom tillgängligt ekonomiskt utrymme. Flera äldre materielsystem behöver moderniseras eller omsättas för att bibehålla operativ förmåga i förhållande till omvärlden. Ett vidmakthållande av insatsorganisation 2014 på sikt kräver ökade medel för anskaffning av materiel då det finns ett ackumulerat behov i senare delen av planeringsperioden över givna anslagsramar.

De stora förändringarna avseende åren 2012-2021 jämfört med budgetunderlaget 2011 är främst följande:

- Inplanering av anskaffning och vidmakthållande av nytt medeltungt helikoptersystem (HKP 16).
- Ambitionssänkning av stridsstödsfartygssystem till stödfartygssystem.
- Ombrytning av projektet gemensam lägescentral (GLC) till gemensam lägesinformation, marklägesfunktion, sjöbevakningsfunktion samt stridslednings- och luftbevakningsfunktion.
- Inplanering av tvingande åtgärder i närtid.

Detaljer avseende materielförsörjning redovisas i de hemliga underbilagorna enligt nedan:	.ubil 1.2
– Investeringsplan för anslag 1:3 (underbilaga 1.2)	– 1.8
– Plan för vidmakthållande och avveckling anslag 1:4 (underbilaga 1.3)	(H/S)
– Förklaringar till underbilaga 1.2 och 1.3 (underbilaga 1.4)	
– Materielområdesbeskrivningar till underbilaga 1.2 och 1.3 (underbilaga 1.5)	
– Förslag till regeringsärenden 2012 (underbilaga 1.6)	
– Avvecklingsplan (underbilaga 1.7)	
– Plan för forskning och teknikutveckling (anslag 1:5) (underbilaga 1.8)	

7.10 Anskaffning av medeltungt helikoptersystem

7.10.1 Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2011 avseende Försvarmakten punkt 30 "Anskaffning av medeltungt helikoptersystem" framgår

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2012 redovisa hur anskaffning av nytt medeltungt helikoptersystem fortgår, samt planen för systemets införande, förbandssättning och när systemet bedöms vara operativt. Försvarmakten ska också redovisa uppbyggnaden av helikopterförbanden i övrigt och därvid särskilt redogöra för införande av helikopter 14, personalläge och övriga förhållanden av särskild betydelse för förmågeutvecklingen.

7.10.2 Redovisning

Anskaffning av nytt medeltungt helikoptersystem

Bakgrund

Efter årsskiftet 2010/11 har Försvarets materielverk (FMV) fattat beslut om att inleda slutförhandling med USA för anskaffning av ett nytt helikoptersystem HKP16 (UH-60M Black Hawk). Detta ger Försvarmakten möjlighet att utveckla en helikopterenhet för insats i Afghanistan under andra kvartalet 2013.

Arbetsläge

Arbetet går under första kvartalet 2011 in i en fas där förhandling genomförs rörande detaljer i befintligt offertunderlag, exempelvis förtydligade leveranstider, optioner, vilken utrustning som levereras med vilken helikopterindivid, var utbildningen sker, under vilken tidsperiod, o.s.v. Utarbetad tidplan för anskaffning kommer att vidareutvecklas i samverkan med FMV och det amerikanska projektkontoret.

Kontrakt

I februari var ett amerikanskt team i Sverige och analyserade offertunderlaget på detaljnivå i syfte att leda processen fram till en slutlig kontraktsutformning. Efter genomförd analys avser FMV att omförhandla nuvarande beställning från Försvarmakten där en ny offert baseras på fastställd PTTEM (Preliminär, taktisk, teknisk, målsättning). Försvarmakten bedömer att detta sker under mars 2011.

Underhållslösning

I kontraktet ingår ett underhållskoncept där Försvarmakten initialt köper mycket stöd från leverantören, för att i ett senare skede överta ansvar och engagemang i takt med egen kompetensuppbyggnad. Övergången kommer fortlöpande att balanseras i en avvägning mellan utbildning, ekonomi och produktionsförutsättningar.

Utbildningsplanering

Försvarsmakten arbetar på ett utvecklat underlag för utbildningsplanering och delar av utbildningen kan komma att starta innan sommaren 2011.

Produktionsplan

Försvarsmakten planerar att transportera tre HKP16 till insatsområdet i syfte att vara insatsberedda 2013-02-15. Innan denna tidpunkt genomförs teoretisk och praktisk utbildning och träning av piloter och tekniker. De tre sista månaderna innan transport till operationsområdet ägnas åt samträning av förbandet.

För att skapa och utveckla förbandet under begränsad tid bedöms grundutbildning och del av volymträning behöva genomföras utomlands. Detaljerad plan för rekrytering och utbildning för HKP16, inklusive tjänstgöring i ISAF, är under utarbetande.

Parallellt med utveckling av krigsförbandet, ska stabila driftsförutsättningar byggas upp i Sverige för att ta emot det resterande helikoptersystemet. Målsättningen är att kunna lösa samtliga tilldelade uppgifter inom helikopter bataljonens ram senast 2017.

Ekonomi

Ekonomi i BU 11 vilket låg till grund för beslutet om anskaffning, var baserat på en prisuppskattning från ett land som var tänkbar leverantör av helikoptrar och tjänster. Under året har fördjupade ekonomiska kalkyler framkommit i underlagsframtagningen, vilket indikerar avvikelser i förhållande till de tidigare underlagen. När slutligt underlag föreligger kan Försvarsmakten ange hur stor del av avdelade medel inom anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* som behöver överföras till anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och 1:4 *Vidmakthållande, avveckling mm av materiel och anläggningar*.

Uppbyggnad av helikopterförbanden i övrigt med särskilt fokus på HKP14

Bakgrund

HKP14 har sedan det ursprungliga kontraktet tecknades (september 2001) drabbats av flera förseningar. Förseningarna har medfört flera kontraktsomförhandlingar som även inkluderat åtgärder som Försvarsmakten identifierat för att minimera negativa konsekvenser avseende den operativa förmågan hos helikoptersystemet. Den senaste kontraktsomförhandlingen (CA 4, *Contract Amendment 4*) undertecknades vid årsskiftet 2009/2010 och medförde bland annat en ny interimsversion av HKP14 benämnd TTT/IM. Syftet med denna är att, tekniskt sett, ge HKP14 en operativ förmåga för en internationell insats före leverans av den slutliga versionen (FOC). Leveranser av TTT/IM (13 st) ska enligt plan påbörjas under 2012.

Arbetsläge

Efter CA4 har ytterligare försening inträffat avseende leveranser av version eBasic. Version eBasic skulle nyttjas för utprovning av uppdragsutrustning och förmågeuppbyggnad. Försvarsmakten konstaterade att den tid som kvarstod till leverans av TTT/IM var allt för kort för att motivera den insats som skulle krävas för att hantera eBasic och begärde att FMV

skulle förhandla bort den ur leveransplanen. Detta har nu skett och Sverige kommer inte att ta emot fler eBasic helikoptrar utöver de två som levererats och därefter återlämnats till leverantören (NHI).

Arbetet med att överlämna de fyra mottagna Basic-helikoptrarna från FMV till Försvarmakten har nu gått in i sitt slutskede och ska enligt plan slutföras under 2:a kvartalet 2011.

HKP10 systemet är i slutfasen av förberedelseskedet inför insats och kommer att vara insatt i ISAF från 2011-04-01 enligt plan.

Underhållslösning

I samband med köpet av HKP14 tecknades även ett s.k. ICS avtal där leverantören (NHI) åtar sig att säkerställa tillgänglighet under leveransperioden (efter CA 4 fram till senare delen av 2015). Arbetet med att finna en slutlig underhållslösning pågår under ledning av NSHP-kontoret och en offertförfrågan ska skickas ut under sommaren 2011. Inriktningen är att finna en lösning i samarbete med Norge.

Utbildning

En initial utbildning för att hantera införandet av HKP14 ingår i kontraktet med NHI. De försenade leveranserna har medfört att endast ett fåtal individer (piloter och tekniker) idag finns tillgängliga för att driftsätta helikoptersystemet i Försvarmakten. Planeringen för den återupptagna utbildningen har påbörjats och den första delen tekniker startar sin utbildning i mars 2011.

Anskaffning av simulator/träningsutrustning för fortsatt utbildning har påbörjats och avbrutits ett antal gånger p.g.a. leveransläget på helikoptersystemet. Anskaffningen återupptas under våren 2011.

Pilotträning genomförs för närvarande vid HFTS simulatoranläggning i Bückeburg, Tyskland. Inriktningen är att även fortsättningsvis täcka behovet av tid i en s.k. full-flight simulator genom att köpa tjänsten där så är lämpligt.

Fortsatt teknikerutbildning utreds för närvarande av FMTS. Inriktningen är ett samarbete med en annan nation och den slutliga utformningen förväntas vara klar under hösten 2011.

Produktionsplan

Uppbyggnaden av helikopterförbandet är mycket beroende av vad som sker inom HKP16 och HKP10 systemen. Nu pågår arbetet med att ta fram en ny produktionsplan som innefattar samtliga ingående komponenter (bl.a. helikoptersystem, ledning, personal och basering). Resultatet ska vara klart i juni 2011 och innan dess är det svårt att göra en långsiktig plan för införande och uppbyggnad av den operativa förmågan inom HKP14 systemet.

Vissa grundläggande ansatser för planeringen är dock att HKP14 ska vara beredd att ersätta HKP16 i en internationell insats under våren 2016. HKP14 ska vara fullt operativ i en markoperativ roll under 2017 och i en sjöoperativ roll under 2020.

Ekonomi

Anskaffningen av HKP14 följer i stort den ansatta ekonomiska planeringen. Vissa kostnadsökningar har dock inträffat som ett resultat av förseningarna, främst beroende av prisomräkningsfaktorer och FMV kostnader i samband med ledning av det pågående projektet då tiden för anskaffningen blivit längre.

8 Förslag till finansiering

8.1 Alla anslag

Tabellen visar Försvarens förslag till fördelning per anslag av anvisade ramar enligt budgetproposition 2011 och regleringsbrev för 2011.

Tabell 22. Förslag till fördelning per anslag.

Anslag/-spost Mnr, prisnivå 2011 (2010 redovisas i prisläge 2010)	2010 Utfall 1)	2011 Prognos 2)	2012 Plan 3)	2013 Plan 3)	2014 Plan 3)
1.1.1 Förbandsverksamhet och beredskap	19 825	20 351	20 457	20 495	20 691
Omfördelning från anslag 1.2 4)	0	0	50	150	265
Omfördelning till 1.1.4 MUST 5)		0	-31	-31	-31
1.1.1 Förbandsverksamhet och beredskap	19 825	20 351	20 476	20 614	20 925
1.1.3 STÅP	145	0	219	219	219
1.1.4 MUST	605	653	655	653	653
Omfördelning från 1.1.1 och 1.3 till MUST 5)			41	41	41
1.1.4 MUST	605	653	696	694	694
Summa 1.1 Förbandsverksamhet mm	20 575	21 004	21 391	21 527	21 838
1.2 Fredsfrämjande förbandsinsatser	2 219	2 186	2 311	2 312	2 312
Omfördelning till anslag 1.1 4)	0	0	-50	-150	-265
1.2 Fredsfrämjande förbandsinsatser	2 219	2 186	2 261	2 162	2 047
1.3 Anskaffning av materiel och anläggningar	10 324	9 198	9 183	9 242	9 235
Omfördelning till 1.1.4 MUST 5)		0	-10	-10	-10
1.3 Anskaffning av materiel och anläggningar	10 324	9 198	9 173	9 232	9 225
1.4 Vidmakthållande, avveckling mm av materiel och anläggningar	6 399	6 639	6 654	6 810	7 092
Summa anslag 1.3+1.4	16 723	15 837	15 827	16 042	16 317
1.5 Forskning och teknikutveckling	821	754	737	737	736
Summa anslag 1.1 till 1.5	40 338	39 781	40 216	40 468	40 938

1) Utfall enligt bokslut 2010.

2) Prognos för 2011.

3) Försvarens förslag per anslag.

4) På grund av övergången till GSS/K och GSS/T föreslår Försvarens förslag om omfördelning av resurser från anslag 1:2 *Fredsfrämjande förbandsinsatser* till anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap*.

5) Försvarens förslag om omfördelning av resurser från anslagspost 1:1.1 och anslag 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* till anslagspost 1:1.4 MUST för år 2012 enligt MUST BU 12 (HKV 2011-02-25 H/TS 23 310:602).

8.2 Förslag till anslagsfördelning

Föreslagen anslagsfördelning är en förutsättning för att uppnå målen enligt regeringens inriktningsbeslut för Försvarsmakten 2010-2014. Försörjningen av krigsförbanden, som utgår från en sammanhållen logistikprocess inkluderande materielförsörjning, fokuserar initialt på vidmakthållande av befintlig dimensionerande materiel samt kompletterande anskaffning för att tillgodose de materiella brister som identifierats avseende operationer med markoperativ tyngdpunkt. Utrymmet i anslagen för anskaffning och vidmakthållande av materiel samt forskning och teknikutveckling medger därefter en långsiktig utveckling med en lägre förnyelsetakt än vad som tidigare planerats.

Försvarsmakten föreslår en justering av fördelningen mellan anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och anslag 1:2 *Fredsfrämjande förbandsinsatser* med beaktande av särutgiftsmodellen och det utvecklade personalförsörjningssystemet med GSS/K och GSS/T där grundlön och vissa utbildnings- och övningskostnader direkt relaterade till internationella insatser i sin helhet belastar anslag 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap*.

8.3 Låneram för anläggningstillgångar

Tabell 23. Låneram - utfall, prognos och plan åren 2010-2014.

<i>Lånebehov mnkr</i>	<i>2010 Utfall</i>	<i>2011 Prognos</i>	<i>2012 Plan</i>	<i>2013 Plan</i>	<i>2014 Plan</i>
Ingående lån	2 629	2 587	3 404	3 544	3 069
Nyupplåning	619	1 373	900	375	375
Amortering	661	556	760	850	750
Kvarstående lån	2 587	3 404	3 544	3 069	2 694
Beslutad/föreslagen låneram ¹⁾	3 300	3 050	3 600	3 100	3 100
Utfall/beräknad ränteutgift	15	75	139	132	144
Ränteantagande % för nyupplåning	0,58	2,5	4	4	5
Finansiering: anslagspost 1:1:1	x	x	x	x	x

1) Anledningen till Försvarsmaktens behov av utökad låneram fr.o.m. 2011 är regeringens uppdrag att lånefinansiera ett ytterligare statsflygplan.

8.4 Avgifter och andra inkomster

8.4.1 Avgiftsinkomster enligt 4 § avgiftsförordningen

Tabell 24. Avgiftsinkomster enligt 4 § avgiftsförordningen.

(mnkr)	<i>2010 Utfall</i>	<i>2011 Plan</i>	<i>2012 Plan</i>	<i>2013 Plan</i>	<i>2014 Plan</i>
Totalt § 4 avgifter	384	370	360	360	360

8.4.2 Övriga avgiftsinkomster som disponeras av Försvarsmakten och som redovisas mot anslag

Tabell 25. Övriga avgiftsinkomster.

(mnkr)	2010 Utfall	2011 Plan	2012P lan	2013 Plan	2014 Plan
Hyror avseende elev- och befälshotell	19	12	12	12	12
Reservmateriel	103	100	97	97	97
Drivmedel	31	39	39	39	38
Transportverksamhet	19	35	35	35	35
Förplägnadsverksamhet	1	2	2	2	2
Extern verkstadsverksamhet	204	425	430	430	430
Personalbutiksverksamhet	3	2	2	2	2
Verksamhet enligt förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet	7	4	3	3	4
Inkomster av mindre ekonomisk omfattning	4	4	4	4	4
Inkomster avseende utbildnings- och övningsresurser i och utom Sverige	240	270	280	280	280
Inkomster från utlandsstyrkans Camp-verksamhet	33	30	20	15	15
Internationell militär test, utbildnings och övnings verksamhet i Sverige (ITÖ)	9	5	5	5	5
Inkomster stöd till Rakel	3	4	4	4	4
Summa	676	932	933	928	928

8.4.3 Övriga inkomster som disponeras av Försvarsmakten och som redovisas mot anslag

Tabell 26. Övriga inkomster.

(mnkr)	2019 Utfall	2011 Plan	2012 Plan	2013 Plan	2014 Plan
Royalties, viten m.m.	1	2	2	2	2
Bidrag	10	10	10	10	10
Övertalig materiel	121	80	80	80	80
Finansiella intäkter	49	65	80	95	95
Summa	181	157	172	187	187

8.5 Räntekontokredit och anslagskredit

Räntekontokrediterna för Försvarsmakten är 2 500 mnkr enligt RB 2011. Räntekontokrediterna har tidigare reducerats och är med nuvarande läge för Försvarsmakten på en acceptabel nivå.

Försvarsmakten föreslår att, enligt tidigare rutin, anslagskrediterna år 2012 för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* ska vara 3 procent av anslaget, 300 mnkr för anslaget 1:2 *Fredsfrämjande förbandsinsatser*, för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* och 1:4 *Vidmakthållande, avveckling mm av materiel och anläggningar* minst 3 procent av anslagen och för anslaget 1:5 *Forskning och teknikutveckling* minst 3 procent av anslaget.

8.6 Bemyndiganden

Försvarets behov av bemyndiganden år 2012 framgår av underbilaga 1.9 (hemlig).

.1.9
(H/S)

9 Förslag till eventuella författningsändringar

9.1 Personalförsörjning

Avgörande för Försvarets möjligheter att uppnå målen avseende personalförsörjning är att lagstiftningsarbetet med anledning av förslagen i Personalförsörjningsutredningens betänkande *Personalförsörjningen i ett reformerat försvar* (SOU 2010:86) bedrivs med hög prioritet. Försvarets utgår från att regeringen kommer att föreslå riksdagen de lagförslag som är nödvändiga för att skapa rättsliga förutsättningar för en fortsatt reformering av personalförsörjningen.

Försvarets avser att implementera ett nytt yrkesutvecklingssystem för kategorierna officerare, specialistofficerare samt gruppchefer, soldater och sjömän. För att kunna utnyttja de olika kategoriernas kompetens optimalt kan behov föreligga av ändringar i sådana förordningar som reglerar befogenheter för olika personalkategorier. Försvarets avser att efter en närmare analys återkomma med behov av konkreta författningsändringar.

9.2 Säkerhetsskydd

Säkerhetsskyddslagstiftningen innehåller idag ett skydd för sådana uppgifter som är av betydelse för *rikets säkerhet*. Detta innebär att uppgifter från andra stater och mellanfolkliga organisationer inte ges motsvarande skydd, trots att vi i olika former av internationella åtaganden förbundit oss att ge dessa uppgifter ett skydd motsvarande ett säkerhetsskydd. Frågan har aktualiserats i samband med den förstudierapport, utarbetad i samverkan med bl.a. Försvarets, som Säkerhetspolisen i oktober 2009 ingav till Justitiedepartementet. För Försvarets är det angeläget att lagstiftningen kompletteras så att den ger förutsättningar att uppfylla de förpliktelser som följer av internationella åtaganden.

9.3 Skydd för landskapsinformation

Lagen (1993:1742) om skydd för landskapsinformation innehåller bestämmelser som idag är föråldrade. Teknikutvecklingen och Försvarets dimensionering har medfört förändrade förutsättningar när det gäller möjligheten att upprätthålla skyddet för landskapsinformation i samma omfattning som tidigare. Det föreligger behov av en översyn av lagstiftningen, syftande till att tillförsäkra sådan information som alltjämt är skyddsvärd ett ändamålsenligt skydd och till att förenkla och rationalisera administrationen kring skyddsåtgärderna. Försvarets har 2007 i en skrivelse förordat en översyn av lagstiftningen där skälen till behovet utvecklas vidare. Försvarets anser att myndigheten även fortsättningsvis ska ha avgörande inflytande på vad som är skyddsvärd information.